**2026** **STAATSBLAD VAN DE REPUBLIEK SURINAME** **No. 100**

**WET van 17 september 2026, houdende regels betreffende het toezicht op virtuele activa Dienstverleners.**
**(Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners).**

**DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,**

In overweging genomen hebbende, dat - ter uitvoering van artikel 10 van de Centrale Bankwet 2022, artikel 38 lid 1 onder a van de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering en Aanbeveling 15 van de Financial Action Task Force met betrekking tot het prudentieel toezicht en het integriteitstoezicht - het noodzakelijk is regels ten aanzien van het toezicht op virtuele activa dienstverleners vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

## HOOFDSTUK I
## ALGEMENE BEPALINGEN

### Artikel 1
### Begripsbepaling

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
    a. de Bank: de Centrale Bank van Suriname;
    b. virtuele activa dienstverlener: een naar Surinaams recht opgerichte rechtspersoon, die één of meer virtuele activa diensten, zoals omschreven in artikel 1 lid 1 onder u op een bedrijfsmatige wijze uitoefent en beschikt over een vergunning op grond van deze wet;

c. externe accountant: een onafhankelijke accountant die is ingeschreven in het accountantsregister welke onder het beheer is van Suriname Chartered Accountants Institute, hetzij elders bij een erkende beroepsorganisatie die onderworpen is aan een naar het oordeel van de Bank gelijkwaardig regime van gedrags-, beroeps- en tuchtregels en ten minste 5 (vijf) jaren werkervaring heeft als externe accountant;
d. begunstigde bij een overdracht van virtuele activa: de natuurlijke persoon of rechtspersoon of een juridische constructie die bij voltooiing van de overdracht eigenaar is van de virtuele activa;
e. fiat valuta: valuta die is uitgegeven door de monetaire autoriteit of bank in een land of door een overheid die in het land van uitgifte als wettig betaalmiddel is aangewezen door onder meer een overheidsbesluit of wet;
f. uitgifteverzoek: een verzoek bevattende specifieke informatie dat bij de Bank is ingediend, voorafgaand aan de uitgifte van virtuele activa die nooit aan het publiek is verkocht, aangeboden of gedistribueerd, als bedoeld in artikel 6 van deze wet;
g. verkoop van virtuele activa: proces van distributie van virtuele activa aan het publiek in of vanuit Suriname en de handel in deze virtuele activa, maar met uitzondering van de handel in virtuele servicetokens;
h. uiteindelijke belanghebbende: de natuurlijke persoon die de uiteindelijke of werkelijke eigenaar is van, of zeggenschap heeft over een klant, of de natuurlijke persoon namens wie een transactie wordt verricht; het begrip omvat tevens de persoon die de uiteindelijke feitelijke zeggenschap uitoefent over een rechtspersoon of juridische constructie;
i. buitenlandse onder toezicht staande instelling: een financiële instelling buiten Suriname welke een rechtspersoon is, die een dienst voor virtuele activa aanbiedt en over een vergunning beschikt, geregistreerd is voor het verlenen van diensten voor virtuele activa en onder toezicht staat van een toezichthoudende autoriteit in een land met laag risico;

j. exploitant: een persoon of groep personen die daadwerkelijke controle uitoefent over de activiteiten van een platform voor de handel in virtuele activa. Bij ontstentenis van een enkele entiteit of groep die daadwerkelijke controle uitoefent, wordt de eigenaar van de entiteit waaronder het platform actief is als de exploitant beschouwd;
k. opdrachtgever van een overdracht van virtuele activa:
   i. de natuurlijke persoon, de rechtspersoon of enig andere juridische constructie die een verzoek doet aan de virtuele activa dienstverlener voor de overdracht van virtuele activa; of
   ii. een aanbieder van virtuele activa diensten namens een klant of andere derde partij die onmiddellijk vóór de overdracht eigenaar was van de virtuele activa;
l. effectenactiviteiten: het deelnemen in effectenzaken en financiële dienstverlening in verband daarmee, waaronder effectenbeleggingen;
m. drempelwaarde met betrekking tot de uitgifte van virtuele activa: een voorgeschreven bedrag in fiat valuta of een gelijkwaardig bedrag dat kan worden verkregen door de openbare uitgifte van virtuele activa binnen een bepaald tijdsbestek door de uitgever van virtuele activa;
n. overdracht van virtuele activa: het bedrijfsmatig verrichten van een of meer activiteiten voor of namens een opdrachtgever in of vanuit Suriname voor de overdracht van virtuele activa, door middel van het uitvoeren van een transactie, waarbij virtuele activa worden verplaatst van het ene virtuele activa-adres of rekening naar een andere of naar de (uiteindelijke) begunstigde;
o. virtuele activa: een digitale weergave van waarden die niet door een centrale bank of een overheid wordt uitgegeven of gegarandeerd, die niet noodzakelijk aan een wettelijk vastgestelde valuta is gekoppeld en die niet de juridische status van valuta of geld heeft, maar die door natuurlijke of rechtspersonen als ruilmiddel wordt aanvaard en die elektronisch kan worden overgedragen, opgeslagen en verhandeld;

p. Distributed Ledger Technology: een gedistribueerde grootboektechnologie die de werking en het gebruik van gedistribueerde grootboeken mogelijk maakt;
q. gedistribueerd grootboek: een informatieopslagplaats die transacties bijhoudt en die gedeeld en gesynchroniseerd wordt tussen een aantal Distributed Ledger Technology-netwerkknooppunten met behulp van een consensusmechanisme;
r. consensusmechanisme: de regels en procedures waarmee tussen DLT-netwerkknooppunten overeenstemming wordt bereikt dat een transactie gevalideerd is;
s. Distributed Ledger Technology-netwerkknooppunt: een apparaat en proces die deel uitmaken van een netwerk en die een volledige of gedeeltelijke replica bevatten van de records van alle transacties in een gedistribueerd grootboek;
t. FIU Suriname: Financial Intelligence Unit Suriname;
u. virtuele activa diensten: het bedrijfsmatig in of vanuit Suriname verrichten van één of meer van de volgende activiteiten voor of ten behoeve van een klant:
    i. omwisseling tussen virtuele activa en fiat valuta;
    ii. omwisseling tussen een of meer andere vormen van converteerbare virtuele activa;
    iii. overdracht van virtuele activa, middels het uitvoeren van een transactie, waarbij virtuele activa verplaatst wordt van het ene virtuele activa adres of de rekening naar een andere;
    iv. bewaring dan wel administratie van virtuele activa of instrumenten die controle over virtuele activa mogelijk maken;
    v. deelname aan en verlening van financiële diensten in verband met het aanbod van een emittent en/of verkoop van virtuele activa;
    vi. exploitatie van een handelsplatform voor virtuele activa;

vii. uitvoering van orders voor virtuele activa namens klanten;
viii. uitgifte van virtuele activa;
ix. het ontvangen en doorgeven van orders voor virtuele activa namens klanten;
x. verstrekken van advies over virtuele activa;
xi. portefeuillebeheer van virtuele activa;
xii. overdrachtsdiensten voor virtuele activa namens klanten.

v. Vergunning voor virtuele activa diensten: een vergunning verleend krachtens artikel 3;
w. virtuele servicetoken: een digitale representatie van waarde die op geen enkel moment overdraagbaar of omwisselbaar is met een derde partij en die digitale tokens omvat waarvan de enige functie is het verlenen van toegang tot een applicatie of dienst of het rechtstreeks leveren van een dienst of functie aan de eigenaar;
x. gekwalificeerde deelneming: een rechtstreeks of middellijk belang van ten minste 5 (vijf) procent van het geplaatste aandelenkapitaal van een rechtspersoon, of het rechtstreeks of middellijk kunnen uitoefenen van ten minste 5 (vijf) procent van de stemrechten in een rechtspersoon, of het rechtstreeks of middellijk kunnen uitoefenen van een daarmee vergelijkbare zeggenschap in een rechtspersoon, inclusief de uiteindelijke belanghebbende van of in een gekwalificeerde deelneming;
y. converteerbare virtuele activa: virtuele activa die converteerbaar zijn naar andere fondsen of waarden, zowel virtuele activa die converteerbaar zijn naar een ander virtueel activum als virtuele activa die converteerbaar zijn naar fiat;
z. juridische constructie: elke entiteit zonder rechtspersoonlijkheid;
aa. Minister: de Minister die belast is met de zorg voor financiële aangelegenheden van de Staat;

bb. stablecoins: virtuele activa, waarbij beoogd wordt de waarde te stabiliseren door de waarde ervan te koppelen aan de waarde van een of meer fiat valuta of een andere waarde.
cc. CFATF: Caribbean Financial Action Task Force;
dd. FATF: Financial Action Task Force;
ee. IMF: Internationaal Monetair Fonds;
ff. Travel Rule: virtuele activa dienstverleners dienen bij transacties direct en veilig specifieke informatie te verzamelen, te bewaren en door te geven over de verzender als de ontvanger. Deze verplichting geldt ook voor andere entiteiten, waaronder financiële instellingen wanneer zij virtuele activa namens klanten verzenden of ontvangen.

2. De bepalingen van deze wet zijn van toepassing op alle virtuele activa dienstverleners die bedrijfsmatig in of vanuit Suriname diensten aanbieden of verlenen en die middels één of meer kantoren het bedrijf van virtuele activa diensten fysiek en/of digitaal uitoefenen.
3. In Suriname gevestigde virtuele activa dienstverleners die een blijvende vertegenwoordiging zijn van buitenlandse financiële instellingen, worden, mits deze laatsten een voor de Bank aanvaardbare rechtsvorm hebben, voor de toepassing van deze wet gelijkgesteld met rechtspersonen.
4. De identiteit van de rechtspersoon of een juridische constructie welke krachtens lid 5 van dit artikel door de Bank, voor de toepassing van deze wet met een rechtspersoon wordt gelijkgesteld, wordt vastgesteld met behulp van een gewaarmerkt uittreksel uit het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken dan wel met behulp van een door een in Suriname gevestigde notaris opgemaakte akte. In dit uittreksel of deze akte zijn in elk geval de volgende gegevens opgenomen:
   a. de rechtsvorm, de statutaire naam, de handelsnaam en het bewijs van bestaan;
   b. de beslissingsbevoegden van de rechtspersoon of een daaraan gelijkgestelde onderneming, alsook de namen, het adres, de woonplaats en een geldig legitimatiebewijs van de relevante personen met een bestuurs- en directiefunctie en degenen die de

rechtspersoon of een daaraan gelijkgestelde onderneming vertegenwoordigen binnen de rechtspersoon of een daaraan gelijkgestelde onderneming;

c. de bevoegdheden van het toezichthoudend orgaan, alsook de gegevens van de leden van dit orgaan, waaronder de namen, het adres, de woonplaats en een geldig legitimatiebewijs;

d. het adres, de plaats en het land van statutaire vestiging en indien anders- de voornaamste plaats waar de activiteiten worden ontplooid.

5. Voor de doeleinden van deze wet zijn virtuele servicetokens geen virtuele activa. Een ieder die diensten verleent met betrekking tot virtuele servicetokens is op grond van deze wet niet vergunningplichtig.
6. Waar in deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt gesproken over een dienstverlener, wordt daarmee een ‘virtuele activa dienstverlener’ bedoeld.

## Artikel 2
## Aanmeldplicht

1. Een ieder die virtuele activa diensten verleent, als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder u, is verplicht zich binnen 30 (dertig) werkdagen na de inwerkingtreding van deze wet middels aangetekende brief bij de Bank aan te melden. Aanmelding strekt niet tot of geldt niet als vergunningverlening door de Bank.
2. De Bank is bevoegd, in het kader van deze wet, nadere richtlijnen vast te stellen ten aanzien van dienstverleners.

## HOOFDSTUK II
## DE VERGUNNING

### Artikel 3
### Aanvraag van de vergunning

1. De Bank is, met uitsluiting van ieder ander, bevoegd aan een rechtspersoon die virtuele activa diensten in Suriname wenst aan te bieden, een vergunning te verlenen.
2. Een onder toezicht staande financiële instelling die virtuele activa diensten wenst aan te bieden, is verplicht de virtuele activa diensten te verrichten onder een aparte rechtspersoon.
3. Een natuurlijke persoon mag in of vanuit Suriname geen virtuele activa diensten verlenen.
4. Het is verboden virtuele activa diensten aan te bieden zonder een vergunning van de Bank.
5. Voor de toepassing van dit artikel is een rechtspersoon een dienstverlener wanneer:
   a. in de beschrijving of titel waaronder de rechtspersoon zaken doet, een of meer woorden worden gebruikt die “virtuele activa dienst” in de Nederlandse of Engelse taal aanduiden;
   b. die één of meer virtuele activa diensten als omschreven in artikel 1 lid 1 onder u op een bedrijfsmatige wijze uitoefent en dit op een aantoonbare wijze kan aangeven bij de aanmelding als bedoeld in artikel 2.
6. De Bank verleent een vergunning voor de bedrijfsactiviteit, als bedoeld in deze wet, die de dienstverlener wenst aan te bieden. De Bank stelt nadere regels vast ten aanzien van de toegestane activiteiten.
7. De Bank verleent geen vergunning aan een rechtspersoon die gelieerd is aan een shell-bank of aan een off-shore bank, als bedoeld in de Wet Toezicht Bank- en Kredietwezen 2023 (S.B. 2024 no. 4).
8. Bij het beoordelen van de aanvraag van een rechtspersoon als bedoeld in lid 1, zal de Bank het bepaalde in artikel 5 in acht nemen.

9. Een aanvraag krachtens dit artikel bevat alle vereiste informatie die de Bank nodig acht om de desbetreffende vergunning af te geven.
10. Een aanvrager van een vergunning stelt de Bank binnen 15 (vijftien) werkdagen in kennis van iedere wijziging van de verstrekte informatie als bedoeld in artikel 4 die plaatsvindt na de indiening van de aanvraag.
11. Met uitzondering van de dienstverleners die over een vergunning van de Bank beschikken, is het een ieder verboden publiekelijk te verklaren, te impliceren of over te brengen dat het een vergunninghouder is krachtens deze wet.
12. De Bank is te allen tijde bevoegd, met in achtneming van de in deze wet gestelde regels aan een verleende vergunning beperkingen te stellen en voorschriften te verbinden in het belang van de ontwikkeling en instandhouding van een prudent en integer virtuele activa- en financieel systeem, betalingsverkeer, het monetaire beleid en het deviezenverkeer alsmede ter bescherming van de belangen van de klanten, crediteuren of toekomstige crediteuren en overige belanghebbenden van de dienstverleners.

## Artikel 4
## Gegevens

1. Een rechtspersoon, die voornemens is een bedrijf van virtuele activa diensten uit te oefenen, vraagt per aangetekende brief een vergunning aan bij de Bank met vermelding van de bedrijfsactiviteit(en) genoemd onder artikel 1 lid 1 onder u. De aanvraag bevat voorts de volgende gegevens:
   a. de naam en het adres van de aanvrager, met inbegrip van de wettelijke naam en elke andere gebruikte commerciële naam, het bewijs van inschrijving van de rechtspersoon, de website die door die aanbieder wordt beheerd, de vestigingsplaats, een e-mailadres en het telefoonnummer van de contactpersonen en het fysieke adres;
   b. de rechtsvorm, de akte van oprichting en de statuten van de rechtspersoon, waar van toepassing;

c. het aanvangskapitaal van de rechtspersoon;
d. een programma van werkzaamheden, waarin de aan te bieden virtuele activa diensten worden uiteengezet, met inbegrip van de gebieden waarin en de wijze waarop de virtuele activa diensten zullen worden aangeboden of beschikbaar worden gesteld;
e. het bewijs dat de aanvrager voldoet aan de eisen voor prudentiële waarborgen en integriteitswaarborgen;
f. de organisatiestructuur van de rechtspersoon, het aantal aandeelhouders van de rechtspersoon alsook de identiteit en de antecedenten van alle aandeelhouders, direct of indirect, die gekwalificeerde deelnemingen bezitten in de dienstverlener en het bedrag en percentage van die deelnemingen, alsmede het bewijs dat deze personen als voldoende betrouwbaar bekend staan;
g. het aantal, de identiteit en de antecedenten, inclusief de bewijzen van de personen die het dagelijks beleid van de rechtspersoon bepalen en van alle leden van het toezichthoudend orgaan van de aanbieder van virtuele activa diensten, de afwezigheid van een strafblad wat betreft veroordelingen en de afwezigheid van sancties die zijn opgelegd onder het toepasselijke handelsrecht, insolventierecht, de wetgeving inzake financiële dienstverlening en in verband met de bestrijding van money laundering en terrorisme financiering, proliferatie financiering, fraude of beroepsaansprakelijkheid;
h. het bewijs dat de leden van het toezichthoudend orgaan van de aanbieder van virtuele activa diensten zowel individueel als collectief over de passende kennis, vaardigheden en ervaring beschikken om de aanbieder van virtuele activa diensten te leiden en dat van deze personen wordt verlangd dat zij voldoende tijd besteden aan de uitvoering van hun taken;

i. voor alle aandeelhouders inclusief de uiteindelijke belanghebbenden, direct of indirect, die een gekwalificeerde deelneming bezitten in de virtuele activa dienstverlener, het bewijs van afwezigheid van een strafrechtelijke veroordeling

inzake een vermogensdelict of de afwezigheid van sancties opgelegd onder het toepasselijke handelsrecht, insolventierecht en de wetgeving inzake financiële dienstverlening, of met betrekking tot bestrijding van money laundering en terrorisme financiering, proliferatie financiering, fraude of beroepsaansprakelijkheid;

j. het aantal, de identiteit en de antecedenten inclusief de bewijzen van de personen of functionarissen die naar oordeel van de Bank invloed uitoefenen of kunnen uitoefenen op het risicoprofiel van de dienstverlener en de afwezigheid van een strafrechtelijke veroordeling of de afwezigheid van sancties opgelegd onder het toepasselijke handelsrecht, insolventierecht en de wetgeving inzake financiële dienstverlening, of met betrekking tot bestrijding van money laundering en terrorisme financiering, proliferatie financiering, fraude of beroepsaansprakelijkheid;

k. een jaarrekening of openingsbalans, die moet worden voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid van de gegevens daarin, ondertekend door een externe accountant;

l. indien de aanvrager een buitenlandse dienstverlener is, een schriftelijke verklaring van de toezichthouder belast met het toezicht op de buitenlandse dienstverlener, waarin de oprichting van een filiaal, dochtermaatschappij of vertegenwoordiging in Suriname is goedgekeurd;

m. een volledig uitgewerkt ondernemingsplan met financiële projecties voor ten minste de eerste 3 (drie) operationele jaren en balansprognoses en ramingen van baten en lasten voor de eerste 3 (drie) boekjaren;

n. een beschrijving van de beoogde administratieve organisatie, met inbegrip van de financiële administratie en de interne controle alsook de Distributed Ledger Technology;

o. een adequate analyse van de risico's van money laundering, terrorisme financiering, proliferatie financiering, corruptie en belangenverstrengeling van de beoogde dienstverlening van de aanvrager, de opzet van de organisatie in acht nemende, alsook het verstrekken van alle informatie van intermediairs of tussenpersonen aan wie bepaalde taken, functies of functionaliteiten uitbesteed zijn, bijvoorbeeld op het gebied van compliance, risicomanagement en Distributed Ledger Technology als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder p tot en met s;

p. een volledig uitgewerkt beleid en nodige procedures gericht op een adequate naleving van de bij of krachtens de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering en de Wet Internationale Sancties gestelde regels, de uitkomst van de analyse zoals vermeld onder o in acht nemende;

2. De Bank is bevoegd:
   a. alle gegevens en inlichtingen van de aanvrager te vragen die noodzakelijk zijn voor de beoordeling van de vergunningsaanvraag of de aard van de voorgenomen bedrijfsactiviteiten, en de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens te verifiëren, en
   b. inlichtingen in te winnen of te doen inwinnen bij bevoegde autoriteiten, voor zover dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor de beoordeling van de aanvraag, waaronder antecedenten als bedoeld in lid 1 onder g tot en met j.
3. De Bank is bevoegd nadere regels bij richtlijn vast te stellen omtrent de voorwaarden voor het verkrijgen van een vergunning. Deze regels worden bekendgemaakt door plaatsing op de website van de Bank en in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.
4. Onverminderd het bepaalde in de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering, is de aanvrager verplicht de Bank of degene die in haar opdracht inlichtingen inwint, zoveel mogelijk behulpzaam te zijn en desgevraagd inzage in, alsmede afschriften van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers te verschaffen als door de Bank noodzakelijk wordt geacht in het kader van de vergunningsaanvraag.

5. De Bank zal, met betrekking tot een aanvraag ontvangen krachtens artikel 3, een vergunning voor het uitoefenen van diensten voor virtuele activa verlenen of weigeren.
6. De Bank neemt een beslissing binnen 3 (drie) maanden na de datum van ontvangst van een volledige aanvraag. Indien de Bank gebruikmaakt van de in lid 2 geboden mogelijkheid, gaat de termijn van 3 (drie) maanden opnieuw in na de datum van ontvangst van de juiste en volledige gegevens.
7. De beslissing van de Bank wordt onmiddellijk schriftelijk meegedeeld aan de aanvrager, de Minister die belast is met de zorg voor financiële aangelegenheden, de Minister die belast is met de zorg voor justitiële aangelegenheden en de Minister die belast is met de zorg voor economische aangelegenheden. Een besluit tot weigering van de vergunning wordt met redenen omkleed.

**Artikel 5**
**Beoordeling vergunningsaanvraag**

Bij het beoordelen van een vergunningsaanvraag, toetst de Bank de ingediende gegevens en specifiek het volgende:

a. de omvang, de reikwijdte en de complexiteit van de virtuele activa dienst, de Distributed Ledger Technology, het gedistribueerd grootboek, het concensusmechanisme, het Distributed Ledger Technology - netwerkknooppunt, de wijze van levering van de dienst en de gebruikte virtuele activa;
b. de kennis, de deskundigheid en de ervaring van de aanvrager en de aan haar verbonden personen;
c. de procedures waarover de aanvrager beschikt om money laundering, terrorisme financiering en financiering van proliferatie te bestrijden;
d. de interne veiligheidsmaatregelen en gegevensbeschermingssystemen die door de aanvrager worden gebruikt;
e. de gelijkenis van de virtuele activa dienst met effectenactiviteiten als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder l;

f. de risico's die de virtuele activa dienst met zich mee kan brengen voor klanten, toekomstige klanten, andere vergunninghouders of voor het virtuele activa - en financieel systeem van Suriname;
g. het vermogen, de kapitaalreserves en de financiële conditie van de aanvrager;
h. de impact die de virtuele activa dienst kan hebben op de financiële diensten in Suriname;
i. de aannemelijkheid dat de virtuele activa dienst innovatie, concurrentie en voordelen voor consumenten zal bevorderen; en
j. of de aanvrager voldoet aan de vereisten als bedoeld in artikel 4.

**Artikel 6**
**Uitgifte en omwisseling van virtuele activa**

1. Het is de vergunninghouder verboden virtuele activa uit te geven zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Bank. Daartoe dient de vergunninghouder een uitgifteverzoek in bij de Bank in de voorgeschreven vorm.
2. Wanneer de uitgifte van virtuele activa en de overdracht of omwisseling van virtuele activa of virtuele activa tegen fiat valuta plaatsvindt, dient de vergunninghouder gegevens die informatie bevatten voor elke transactie van de uitgifte, overdracht of omwisseling bij te houden. Volgens de Travel Rule dient de informatie ongeacht de hoogte van de transactie, minimaal te bevatten: de volledige naam, het adres en de woonplaats, het rekeningnummer of een uniek referentienummer en overige officiële identiteitsgegevens van de opdrachtgever en de begunstigde. De informatie behorende bij de transacties dient ter beschikking te zijn van de Bank. De Bank stelt bij richtlijn nadere regels vast.
3. Onverminderd het bepaalde in de leden 1 en 2 kan een vergunninghouder, een of meer virtuele handelsplatformen voor virtuele activa inschakelen welke een vergunning hebben krachtens deze wet voor de uitgifte van nieuw gecreëerde virtuele activa. De virtuele activa zullen worden uitgegeven via deze handelsplatformen.

4. Een dienstverlener dient goedkeuring van de Bank te hebben voor het uitgeven van virtuele activa voordat een handelsplatform als bedoeld in lid 3 wordt ingeschakeld, voor de uitgifte van nieuw gecreëerde virtuele activa.
5. Bij het beoordelen van het verzoek als bedoeld in lid 1 neemt de Bank het volgende in overweging:
   a. de aard van de virtuele activa;
   b. de risico's met betrekking tot money laundering, terrorisme financiering en proliferatie financiering;
   c. of de uitgifte schadelijk is voor personen of processen, de lokale of mondiale markten, het virtuele activa - en financieel systeem of het publiek in het algemeen;
   d. of de virtuele activa implicaties heeft op effectenactiviteiten;
   e. de functie en het doel van de virtuele activa, indien van toepassing, de aard van enig onderliggend actief dat de virtuele activa kan vertegenwoordigen of waarvan het derivaat kan zijn;
   f. of de aanbieder van virtuele activa diensten zich rechtstreeks tot het publiek wendt voor de aankoop van de virtuele activa;
   g. het aantal virtuele activa dat wordt uitgegeven en beschikbaar is voor verkoop door de uitgifte, de drempelwaarde en het bedrag dat bij de uitgifte wordt opgehaald;
   h. de periode gedurende welke de uitgifte plaatsvindt;
   i. of de virtuele activa wordt uitgegeven via een (erkend) handelsplatform voor virtuele activa of een platform voor virtuele activa waarvoor een vergunning is verleend krachtens deze wet;
   j. het anti-money laundering, anti-terrorisme financiering en anti-proliferatie financiering beleid en de procedures die worden gehanteerd door de uitgever van virtuele activa;
   k. de nauwkeurigheid en volledigheid van de openbaarmakingen die aan het publiek dienen te worden gedaan met betrekking tot de uitgifte van virtuele activa; en
   l. alle andere overwegingen die de Bank relevant acht.

6. De Bank stelt de aanvrager van uitgifte van virtuele activa binnen 3 (drie) maanden ná ontvangst van een volledige aanvraag in kennis van het besluit. De Bank kan van de aanvrager eisen nadere gegevens te verstrekken die verband houden met de vergunningsaanvraag of de aard van de uit te geven virtuele activa. De termijn van 3 (drie) maanden begint te lopen vanaf de datum van ontvangst van de juiste, volledige en naar waarheid opgemaakte nadere gegevens.

## Artikel 7
## Weigeren van de vergunning

1. De Bank weigert de vergunning als bedoeld in artikel 3 te verlenen, indien:
   a. de rechtspersoon niet voldoet aan het bepaalde in de artikelen 4, 9, 10 en 11;
   b. de Bank van oordeel is dat de deskundigheid van één of meer personen, die het dagelijks bestuur van de rechtspersoon voeren, onvoldoende is in verband met de uitoefening van het bedrijf van virtuele activa diensten;
   c. de Bank, gelet op de voornemens of de antecedenten van één of meer personen, die het bestuur van de rechtspersoon voeren of mede voeren, van oordeel is dat de integriteit van deze persoon of personen wordt betwijfeld, waardoor de integriteit van de rechtspersoon en/of van de virtuele activa sector en/of financiële sector en/of de belangen van de klanten, crediteuren of toekomstige crediteuren en overige belanghebbenden van de rechtspersoon in ernstig gevaar zouden kunnen komen;
   d. de Bank, gelet op de voornemens of de antecedenten van één of meer personen met een gekwalificeerde deelneming en de uiteindelijke belanghebbenden, van oordeel is dat de integriteit van deze persoon of personen wordt betwijfeld, waardoor de integriteit van de rechtspersoon en/of van de virtuele activa dienstverleningssector dan wel financiële sector in ernstig gevaar zou kunnen komen of dat er sprake is of zou kunnen zijn van een ongewenste beïnvloeding van de rechtspersoon;

e. de verklaring bedoeld in artikel 4 lid 1 onder k, een verklaring is die een andere inhoud heeft dan dat de jaarrekening of openingsbalans een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de rechtspersoon;
f. de Bank op grond van de gegevens als bedoeld in artikel 4 lid 1 vaststelt dat de rechtspersoon niet in staat zal zijn om haar voornemens ten uitvoer te brengen dan wel om aan de aan haar uit hoofde van het toezicht te stellen eisen te voldoen;
g. de Bank op grond van het statutair doel reden heeft om aan te nemen dat de rechtspersoon activiteiten kan ontplooien op gebieden die onverenigbaar zijn met het werkgebied van de dienstverlener en aldus een gevaar voor het virtuele activa – en/of financieel systeem kunnen inhouden;
h. de Bank van oordeel is dat de vergunningverlening zou leiden of zou kunnen leiden tot een ongewenste ontwikkeling van het virtuele activa – en/of financieel systeem;
i. de dienstverlener met personen of rechtspersonen is verbonden in een formele of feitelijke zeggenschapsstructuur die in zodanige mate ondoorzichtig is dat deze een belemmering vormt of kan vormen voor het adequaat uitoefenen van toezicht op die dienstverlener.

2. De Bank kan besluiten de vergunning te weigeren, indien zij vast stelt dat het verlenen van de gevraagde vergunning in strijd is of zou kunnen zijn met de ontwikkeling of instandhouding van een prudent en integer virtuele activa - en financieel systeem, betalingsverkeer, het monetaire beleid en het deviezenverkeer onderscheidenlijk ten nadele van de klanten, crediteuren of toekomstige crediteuren en overige belanghebbenden van de dienstverleners zou kunnen zijn.
3. De Bank kan besluiten de vergunning te weigeren, indien naar haar oordeel, de instantie van het land van vestiging van de betrokken rechtspersoon die met het toezicht op dienstverleners is belast, onvoldoende adequaat en effectief toezicht op dienstverleners kan uitoefenen.

## Artikel 8
## Intrekken van de vergunning

1. De Bank kan een vergunning intrekken, indien:
   a. de dienstverlener bij aangetekend schrijven het verzoek tot intrekking doet;
   b. de dienstverlener opgehouden is een dienstverlener te zijn;
   c. de dienstverlener binnen 12 (twaalf) maanden na de datum van de vergunning geen gebruik heeft gemaakt hiervan;
   d. de dienstverlener gedurende 9 (negen) opeenvolgende maanden geen diensten met betrekking tot virtuele activa heeft verleend;
   e. zich ten aanzien van de dienstverlener een omstandigheid als bedoeld in artikel 7 lid 1 voordoet;
   f. de dienstverlener niet voldoet aan een van de verplichtingen opgenomen in artikel 27 leden 1 tot en met 3 of een ernstige inbreuk heeft gepleegd op deze wet en de door de Bank uitgevaardigde voorschriften, met inbegrip van de bepalingen betreffende de bescherming van de houders van virtuele activa of de klanten van virtuele dienstverleners, of de marktintegriteit;
   g. de verklaring als bedoeld in artikel 27 lid 2 een verklaring is die een inhoud heeft anders dan dat de jaarrekening als bedoeld in artikel 27 lid 1, een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de dienstverlener en van het resultaat over het desbetreffende boekjaar;
   h. de gegevens of bescheiden, die zijn verstrekt ter verkrijging van de vergunning, zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op het verzoek om verlening van een vergunning anders zou zijn beslist, indien bij de beoordeling van het verzoek de juiste en volledige gegevens of bescheiden bekend waren geweest;
   i. de dienstverlener zich niet houdt aan de voorwaarden van de vergunning;
   j. de dienstverlener de richtlijnen uitgegeven ingevolge deze wet niet naleeft;

k. de dienstverlener niet voldoet aan de eisen gesteld bij of krachtens de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering en de Wet Internationale Sancties.

2. Het besluit tot intrekking van een vergunning wordt met redenen omkleed en onverwijld middels deurwaardersexploot ter kennis van de dienstverlener gebracht.
3. Een beschikking tot intrekking van een vergunning op een of meer van de genoemde gronden als bedoeld in lid 1 wordt door de Bank bekendgemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, in ten minste twee dagbladen en door plaatsing op de website van de Bank.
4. Tot beëindiging van het bedrijf of de activiteiten wordt de houder van een ingetrokken vergunning aangemerkt als houder van een geldige vergunning. Met ingang van de dagtekening treedt de beschikking als bedoeld in lid 3 in werking en zijn de verboden als bedoeld in artikel 40 lid 1 en artikel 41 op de rechtspersoon van toepassing.
5. De rechtspersoon is vanaf de dagtekening van de beschikking als bedoeld in lid 3 gehouden alle lopende overeenkomsten betreffende bedrijfsmatig van het publiek verkregen gelden, die al dan niet op termijn opvorderbaar zijn, onverwijld op te zeggen en binnen een door de Bank te bepalen termijn af te wikkelen. De Bank kan zo nodig deze termijn verlengen.
6. De Bank beslist binnen 3 (drie) maanden na ontvangst van een verzoek als bedoeld in lid 1 onder a.
7. De Bank heeft de bevoegdheid om van dienstverleners te eisen dat zij adequate procedures opstellen, implementeren en handhaven om de tijdige en ordelijke overdracht van de virtuele tegoeden en gelden van hun klanten naar een andere aanbieder van virtuele activa diensten te waarborgen wanneer hun vergunning wordt ingetrokken.

## Artikel 9
## Bestuur

1. Het dagelijks bestuur van een dienstverlener wordt door ten minste 2 (twee) bestuurders gevoerd, onverminderd de bevoegdheid van de Bank om een groter aantal bestuurders te eisen. Zij dienen naar het oordeel van de Bank, zowel individueel als collectief, geschikt te zijn in verband met de uitoefening van het bedrijf van de dienstverlener en de uitoefening van hun functie. Gelijke verplichting bestaat voor de leden van het toezichthoudend orgaan.
2. Een dienstverlener beschikt over een toezichthoudend orgaan. De Bank kan bij richtlijn nadere regels vaststellen.
3. Een dienstverlener voert een zodanig adequaat risicogebaseerd beleid uit zodat een deugdelijk ondernemingsbestuur gewaarborgd is. Door de Bank worden nadere regels vastgesteld omtrent de inrichting en uitvoering van dit beleid en van het ondernemingsbestuur.

## Artikel 10
## Bijzondere bepalingen bestuur

1. Een persoon kan geen bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, houder van een gekwalificeerde deelneming of uiteindelijke belanghebbende van een dienstverlener zijn, indien:
   a. de persoon in strijd heeft gehandeld met deze wet;
   b. de persoon is veroordeeld, onverschillig of die veroordeling onvoorwaardelijk of voorwaardelijk is, wegens enig misdrijf of andere overtreding in de vermogenssfeer of wegens misbruik van vertrouwen;
   c. een strafrechtelijk onderzoek of strafrechtelijke vervolging naar een misdrijf dan wel enig delict van financieel-economische aard in Suriname of in het buitenland tegen hem is ingesteld, ongeacht of daarbij door betaling van een som geld aan de bevoegde justitiële autoriteiten is afgezien of zal worden afgezien van verdere vervolging;

d. de persoon onder curatele is gesteld bij een officiële procedure ingevolge wettelijke regelingen in Suriname of in het buitenland;
e. de persoon langer dan 2 (twee) maanden zonder geldige reden zulks alleen door de Bank vast te stellen, achterstallig is met zijn betalingen ten aanzien van een lening, garantie of een andere verplichting aan een financiële instelling;
f. de persoon betrokken is bij handelspraktijken die de Bank beschouwt als te zijn misleidend en ongepast of die op andere wijze zijn manier van zaken doen in diskrediet brengen;
g. de persoon een staat van dienst heeft die de Bank doet vermoeden dat de persoon zich ongepast heeft gedragen bij het behartigen van de belangen van zijn werkgever;
h. de persoon betrokken was bij of geassocieerd werd met praktijken die twijfel doen rijzen over zijn integriteit, bekwaamheid en beoordelingsvermogen;
i. de persoon een dubieuze debiteur is;
j. de persoon heeft gehandeld tegen de richtlijnen van de Bank inzake transacties met voorwetenschap en verbonden partijen;
k. er aanwijzingen of vermoedens zijn dat hij betrokken is bij money laundering praktijken en/of terrorisme financiering en/of proliferatie financiering, corruptie, handel met voorwetenschap en/of marktmanipulatie.

2. Een persoon die bestuurder of lid van het toezichthoudend orgaan van een dienstverlener is, zal in opdracht van de Bank onmiddellijk worden ontheven, indien:
   a. feiten bekend zijn geworden waarvan gesteld mag worden dat als deze vóór diens aanstelling bekend waren bij de dienstverlener, betrokkene niet zou zijn aangetrokken;
   b. de persoon failliet is verklaard, surseance van betaling krijgt of een regeling treft met zijn schuldeisers;
   c. de persoon wordt veroordeeld onverschillig of die veroordeling onvoorwaardelijk of voorwaardelijk is, wegens enig misdrijf of een overtreding in de vermogenssfeer of wegens misbruik van vertrouwen;

d. tegen de persoon een strafrechtelijk onderzoek of strafrechtelijke vervolging naar een misdrijf dan wel enig delict van financieel-economische aard in Suriname of in het buitenland is ingesteld, ongeacht of daarbij door betaling van een som geld aan de bevoegde justitiële autoriteiten is afgezien of zal worden afgezien van verdere vervolging;
e. de persoon onder curatele is gesteld bij een officiële procedure ingevolge wettelijke regelingen in Suriname of in het buitenland;
f. de persoon heeft gehandeld tegen de richtlijnen van de Bank inzake transacties met voorwetenschap en verbonden partijen;
g. de persoon door de Bank niet langer geschikt of integer wordt geacht;
h. er aanwijzingen zijn en/of uit feiten of omstandigheden mocht blijken dat de persoon betrokken is bij money laundering praktijken en/of terrorisme financiering en/of proliferatie financiering, corruptie, handel met voorwetenschap en/of marktmanipulatie.

3. Het is een persoon die bestuurder of lid van het toezichthoudend orgaan is geweest, of direct of indirect te maken heeft gehad met het bestuur van een dienstverlener waarvan de vergunning is ingetrokken, niet toegestaan zonder de schriftelijke toestemming van de Bank, bestuurder of lid van het toezichthoudend orgaan te zijn dan wel op andere wijze rechtstreeks betrokken te zijn bij het bestuur van een dienstverlener.
4. De Bank is bevoegd richtlijnen te geven die nadere regels stellen waaraan bestuurders, leden van het toezichthoudend orgaan en houders van een gekwalificeerde deelneming van dienstverleners dienen te voldoen.

## Artikel 11
## Kapitaalvereisten

1. Een dienstverlener dient te beschikken over een minimumbedrag aan eigen vermogen dat volgestort dient te zijn.
2. Hetgeen onder eigen vermogen wordt verstaan voor de onderscheiden groepen dienstverleners en de hoogte van het minimumbedrag als bedoeld in lid 1, wordt door de Bank bij richtlijn nader bepaald.

## Artikel 12
## Register

1. De Bank houdt een register van dienstverleners bij.
2. In het register worden:
   a. alle dienstverleners ingeschreven, en
   b. doorhalingen van inschrijvingen geregistreerd.
3. Indien een dienstverlener die in het register is opgenomen, het voornemen heeft om zijn werkzaamheden als dienstverlener te beëindigen, meldt hij dit voornemen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 2 (twee) maanden tevoren aan de Bank. Binnen een maand na de beëindiging van zijn werkzaamheden bericht de dienstverlener de Bank dat hij zijn werkzaamheden als dienstverlener heeft beëindigd.
4. De inschrijving van een dienstverlener in het register en de doorhaling van een inschrijving in het register worden door de Bank binnen 1 (één) maand na de dag, waarop zij hebben plaatsgehad, openbaar gemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en in ten minste 2 (twee) dagbladen en op de website van de Bank.

5. In de maand januari van elk jaar worden door de Bank de namen van alle in het register opgenomen dienstverleners naar de stand per 31 december van het voorafgaande jaar bekendgemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, in ten minste 2 (twee) dagbladen geplaatst en op de website van de Bank.

6. De Bank stelt de inrichting van het register vast.
7. Het register ligt voor eenieder ter inzage ten kantore van de Bank en wordt gepubliceerd op de website van de Bank.

## HOOFDSTUK III
## TOEZICHT

### Artikel 13
### Toezichthouder

1. De Bank houdt toezicht op:
   a. de dienstverleners, en
   b. de naleving van deze wet en de daarop gebaseerde bepalingen.
2. De Bank draagt er zorg voor dat diensten met betrekking tot virtuele activa worden verleend met inachtneming van adequaat risicomanagement en het beheer van integriteitsrisico, ter bevordering van de groei en soliditeit van zowel het virtuele activa systeem als het financieel systeem.
3. Alle besluiten die de Bank in het kader van de in lid 1 genoemde taken neemt, zijn met redenen omkleed.
4. De dienstverlener is gehouden zijn bedrijf op een prudente en integere wijze uit te oefenen waartoe onder meer het voeren van een adequaat risicomanagement, alsook het beheer van het integriteitsrisico behoort.
5. De Bank is bevoegd alle informatie op te vragen die zij op grond van feiten en omstandigheden nodig acht voor een beoordeling van een persoon, onderneming of instelling die ervan wordt verdacht virtuele activa diensten te verlenen zonder een vergunning van de Bank. De Bank vraagt de nodige informatie bij deurwaardersexploot op. De gevraagde informatie wordt binnen 1 (één) week na ontvangst van het deurwaardersexploot schriftelijk aan de Bank of haar vertegenwoordiger verstrekt.
6. De Bank is bevoegd, indien zij daartoe, met het oog op een doeltreffende behartiging van de belangen die deze wet beoogt te beschermen, dringende redenen aanwezig acht, zonder voorafgaand

deurwaardersexploot als bedoeld in lid 5 of zonder schriftelijke aanzegging de nodige inlichtingen bij de persoon, onderneming of instelling in te winnen of te doen inwinnen.

7. De persoon, de onderneming of de instelling als bedoeld in de leden 5 en 6 staat de Bank of een namens haar optredende persoon toe de juistheid en volledigheid van de verstrekte informatie te verifiëren. Deze verificatie geschiedt aan de hand van boeken, bescheiden, systemen en andere informatiedragers, waarbij volledige medewerking wordt verleend, waaronder het verlenen van toegang aan de Bank tot de Distributed Ledger Technology, het gedistribueerd grootboek, het consensusmechanisme, het Distributed Ledger Technology -netwerkknooppunt, alle boeken, bescheiden, documenten, andere informatiedragers en systemen met betrekking tot de persoon, de onderneming of de instelling.
8. Indien wordt vastgesteld dat een persoon, onderneming of instelling als bedoeld in lid 5 zonder vergunning van de Bank virtuele activa diensten verleent, is deze verplicht zijn zakelijke activiteiten onverwijld te staken op instructie van de Bank, onverminderd het bepaalde in artikel 42. Onder toezicht van de Bank neemt deze alle door de Bank noodzakelijk geachte maatregelen binnen een door de Bank vast te stellen termijn.
9. Indien de in lid 8 bedoelde onderneming of instelling een vennootschap opgericht naar Surinaams recht is, is de Bank bevoegd, een voorstel tot ontbinding van de vennootschap te doen wanneer deze na de in lid 8 bedoelde aanwijzing van de Bank doorgaat met het bedrijf van dienstverlener uit te oefenen. Op een ontbonden verklaring is artikel 24 leden 6 tot en met 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.
10. Een persoon, onderneming of instelling die informatie aan de Bank verstrekt die vals of misleidend is, begaat een overtreding.
11. Indien de Bank bij het uitoefenen van het toezicht constateert dat de dienstverlener niet in staat is om zijn bedrijfsvoering op adequate wijze uit te voeren, is de dienstverlener gehouden zich te doen bijstaan door een externe deskundige.

12. De externe deskundige als bedoeld in lid 11 is verplicht de bevindingen rechtstreeks en schriftelijk aan de Bank te rapporteren en na verkregen toestemming van de Bank een afschrift daarvan aan de betrokken dienstverlener te zenden.
13. Een dienstverlener is op verzoek van de Bank verplicht een onafhankelijke deskundige aan te wijzen die rechtstreeks aan de Bank rapporteert over de interne organisatie van de dienstverlener.

**Artikel 14**
**Handhavingsbevoegdheden**

1. De Bank is bevoegd, ter bevordering van de financiële stabiliteit van Suriname en in het kader van haar monetair beleid, aan onder toezicht staande dienstverleners, na overleg met deze dan wel met de betrokken representatieve organisatie, voorschriften te geven voor hun bedrijfsvoering die door de dienstverleners in acht genomen moeten worden.
2. Door de Bank gegeven voorschriften treden in werking op een door de Bank vastgestelde termijn.
3. De voorschriften kunnen voor onderscheiden categorieën van dienstverleners verschillend zijn.
4. De Bank zal voorschriften naar hun aard en strekking op een door haar te bepalen wijze bekendmaken.
5. De Bank kan onder bijzondere omstandigheden aan een of meer dienstverleners geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van de bepalingen die bij wijze van voorschrift zijn gegeven, mits de belangen die deze wet beoogt te beschermen, zich daartegen niet verzetten.

6. De Bank kan bij niet naleving van de voorschriften waaromtrent wel overeenstemming werd bereikt, een dienstverlener een boete opleggen. De Bank stelt nadere regels vast met betrekking tot de hoogte van de boete.

## Artikel 15
## Richtlijnen

1. De Bank geeft in het kader van het prudentieel toezicht - al dan niet op geconsolideerde basis - aan de dienstverleners richtlijnen voor hun bedrijfsvoering.
2. De richtlijnen kunnen verschillend zijn voor de onderscheidende groepen dienstverleners.
3. Afhankelijk van het risicoprofiel kan de Bank in het kader van de liquiditeit en solvabiliteit van een aanbieder van virtuele activa diensten aanvullende buffers vereisen.
4. Met betrekking tot de administratieve en bestuurlijke organisatie van virtuele activa verstrekt de Bank aan de dienstverleners, met inbegrip van de financiële boekhouding en de interne controle, al dan niet op geconsolideerde basis, richtlijnen voor de bedrijfsvoering aan deze instellingen. Tevens vaardigt de Bank richtlijnen uit met betrekking tot het voorkomen en bestrijden van money laundering, terrorisme financiering, proliferatie financiering en het naleven van de Wet Internationale Sancties.
5. In de richtlijnen wordt bepaald, wat wordt verstaan onder de begrippen waaromtrent de richtlijnen worden gegeven.
6. De Bank kan een dienstverlener geheel of gedeeltelijk ontheffing van de in lid 1 bedoelde richtlijnen verlenen, mits de solvabiliteit of liquiditeit van de dienstverlener naar oordeel van de Bank anderszins voldoende is gewaarborgd en het risicobeheer voldoende wordt geacht. De Bank kan aan de ontheffing beperkingen of voorschriften stellen.

## Artikel 16
## Inspectie

1. Teneinde het toezicht dat ingevolge deze wet is vereist, te effectueren, is de Bank te allen tijde gerechtigd om:
   a. onbeperkt toegang te hebben tot de Distributed Ledger Technology, het gedistribueerd grootboek, het consensusmechanisme, het Distributed Ledger Technology-netwerkknooppunt, alle boeken, bescheiden, documenten, andere informatiedragers en systemen met betrekking tot de onderneming of die in het bezit of onder beheer zijn van elke bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, externe accountant of werknemer van een dienstverlener;
   b. van elke bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, externe adviseur, externe accountant of werknemer van een dienstverlener te eisen dat deze die informatie verschaft of die boeken, bescheiden, documenten, andere informatiedragers en systemen overlegt die in zijn bezit of beheer zijn of redelijkerwijs nodig zijn voor de uitvoering van zijn taken, en die betrekking hebben op de activiteiten van de dienstverlener.
2. De Bank is bevoegd om informatie op te vragen en inspecties uit te voeren bij elke dienstverlener of bij elke holdingmaatschappij, dochtermaatschappij of andere gelieerde ondernemingen van de dienstverlener, zo vaak als zij dit nodig acht teneinde de financiële conditie en activiteiten van de dienstverlener en het effect van het bedrijfsmanagement en de financiële relaties tussen de dienstverlener en zijn gelieerde ondernemingen en de beheersing van het integriteitsrisico na te gaan. Op grond van haar bevindingen en de verkregen informatie tijdens de uitgevoerde inspectie kan de Bank de dienstverlener verplichten die maatregelen te nemen die noodzakelijk worden geacht voor het bevorderen van een prudente en integere bedrijfsvoering.
3. De Bank kan, bij de uitoefening van haar functie ingevolge dit artikel, personen benoemen die, bij het uitvoeren van de inspectie bij een dienstverlener of bij zijn holdingmaatschappij, dochtermaatschappij

of andere gelieerde onderneming, de bevoegdheid hebben om een inspectie uit te voeren van al de activiteiten van genoemde instellingen en te vragen dat alle boeken, bescheiden, rekeningen, geschriften, documenten, andere informatiedragers en systemen overgelegd worden.

4. Een dienstverlener of zijn holdingmaatschappij, dochtermaatschappij of andere gelieerde onderneming en elke bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, externe adviseur, externe accountant of werknemer van deze instellingen is verplicht aan elke bevoegde persoon, aangewezen door de Bank, ingevolge lid 3, alle boeken, bescheiden, rekeningen, geschriften, documenten, andere informatiedragers en systemen te overleggen die nodig zijn voor de uitoefening van de taken als bedoeld in de leden 1 en 2.

## Artikel 17
## Buitenlandse toezichthouder

1. In het kader van het prudentieel- en integriteitstoezicht is de Bank bevoegd om onderzoeken van buitenlandse instanties die met het toezicht op dienstverleners zijn belast en waarmee de Bank een informatie-uitwisselingsovereenkomst heeft gesloten, toe te staan bij in dit land gevestigde dienstverleners die onder geconsolideerd toezicht van genoemde toezichthouders staan.
2. De Bank kan voorwaarden stellen aan, dan wel aanwijzingen geven voor de uitvoering van deze toezichtwerkzaamheden alsmede aan de rapportage, de verspreiding en het gebruik van de verkregen informatie.
3. De functionarissen van de buitenlandse instanties die met het toezicht op dienstverleners zijn belast, zijn gehouden de aanwijzingen van de Bank stipt op te volgen.
4. De Bank kan op verzoek van de buitenlandse instanties als bedoeld in lid 1, in het kader van het prudentieel- en integriteitstoezicht, onderzoek uitvoeren bij de hier te lande gevestigde dienstverlener die onder geconsolideerd toezicht staat van genoemde toezichthouders.

## Artikel 18
## Bijzonder onderzoek

1. De Bank kan een bijzonder onderzoek van de activiteiten van een dienstverlener of zijn holdingmaatschappij, dochtermaatschappij of andere gelieerde onderneming uitvoeren, indien:
   a. de Bank vermoedt dat de dienstverlener of zijn holdingmaatschappij, dochtermaatschappij of andere gelieerde onderneming:
      i. zijn activiteiten op een ongezonde en onveilige wijze uitoefent;
      ii. de bepalingen van deze wet of een beschikking, voorschrift of richtlijn ingevolge deze wet overtreedt;
      iii. onvoldoende activa bezit om aan zijn schulden te voldoen of niet in staat is om tijdig haar verplichtingen na te komen.
   b. een dienstverlener of zijn holdingmaatschappij, dochtermaatschappij of andere gelieerde onderneming, de Bank informeert dat er een grote kans bestaat dat hij insolvent raakt of zijn verplichtingen niet tijdig kan nakomen;
   c. de Bank van oordeel is dat een dergelijk onderzoek in het belang van een prudent en integer virtuele activa - en financieel systeem noodzakelijk is.
2. Artikel 17 leden 3 en 4 zijn van overeenkomstige toepassing bij de uitoefening van de bevoegdheid als bedoeld in lid 1.
3. Onverminderd het bepaalde in deze wet, kan de Bank, indien een inspectie is uitgevoerd door een op grond van deze wet aangewezen persoon, de daarmee verband houdende honoraria en kosten in rekening brengen aan de betrokken dienstverlener.

## Artikel 19
## Aanwijzing

1. Indien de Bank constateert dat een dienstverlener de krachtens artikel 14 gegeven voorschriften en/of artikel 15 gegeven richtlijnen niet naleeft, of andere tekenen ontwaart van een ontwikkeling, die naar haar oordeel voor de liquiditeit of solvabiliteit en het deugdelijk ondernemingsbestuur van de dienstverlener gevaarlijk is of gevaarlijk zou kunnen zijn, of de integere of beheerste bedrijfsvoering van de dienstverlener of het virtuele activa systeem ernstige schade berokkent of kan berokkenen, kan de Bank per aangetekende brief de betrokken dienstverlener een aanwijzing geven om de nodige maatregelen te treffen dan wel om ten aanzien van met name gegeven punten een bepaalde gedragslijn te volgen.
2. Indien de Bank niet binnen een door haar vastgestelde termijn een haar bevredigend antwoord van de dienstverlener heeft ontvangen of indien naar haar oordeel geen of onvoldoende gevolg is gegeven aan de aanwijzing als bedoeld in lid 1, kan de Bank de dienstverlener per aangetekende brief aanzeggen, dat vanaf een bepaald tijdstip alle of bepaalde organen van de dienstverlener hun bevoegdheden slechts mogen uitoefenen na goedkeuring door een of meer door de Bank aangewezen personen en met inachtneming van de opdrachten van deze personen. De aanzegging is terstond van kracht.
3. Indien de Bank bij een dienstverlener tekenen ontwaart van een ontwikkeling, die naar haar oordeel de liquiditeit of solvabiliteit en het deugdelijk ondernemingsbestuur van de dienstverlener in gevaar brengt of de integere of beheerste bedrijfsvoering van de dienstverlener of het virtuele activa systeem ernstige schade berokkent of kan berokkenen en onverwijld ingrijpen noodzakelijk maakt, kan zij zonder toepassing van lid 1 onmiddellijk uitvoering geven aan het bepaalde in lid 2.
4. Met betrekking tot het bepaalde in de leden 2 en 3 zijn de organen van de dienstverlener verplicht de door de Bank aangewezen personen alle medewerking te verlenen.
5. De aan de ingevolge lid 2 aangewezen personen te vergoeden bedragen komen ten laste van de betreffende dienstverlener.

## Artikel 20
## Schriftelijke toestemming

1. Het is een dienstverlener verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank:
   a. zijn eigen vermogen te verminderen door terugbetaling van kapitaal of uitkering van reserves of uitkering van dividend;
   b. een gekwalificeerde deelneming in een andere onderneming of instelling te houden, te verwerven dan wel te vergroten;
   c. een andere rechtspersoon van welke vorm dan ook op te richten of over te nemen en feitelijk het beleid van deze rechtspersoon (mede) te bepalen;
   d. de activa en passiva van een andere onderneming of instelling geheel of voor een belangrijk deel over te nemen;
   e. een fusie aan te gaan met een andere onderneming of instelling;
   f. over te gaan tot financiële of vennootschappelijke reorganisatie;
   g. blijvende vertegenwoordigingen en kassen onder welke naam dan ook te openen;
   h. zijn statuten te wijzigen;
   i. een nieuwe virtuele activa dienst of virtuele activa aan het publiek aan te bieden;
   j. overeenkomsten te sluiten of onderling afgestemde feitelijke gedragingen of besluiten tussen dienstverleners aan te gaan, die ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt of vervalst.
2. Het is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank personen als bedoeld in artikel 9 leden 1 en 2 te benoemen.
3. De personen of functionarissen die naar oordeel van de Bank invloed uitoefenen of kunnen uitoefenen op het risicoprofiel van een dienstverlener, worden getoetst en goedgekeurd door de Bank. De Bank bepaalt door middel van richtlijnen welke personen en/of functionarissen getoetst en goedgekeurd worden.
4. De Bank kan aan de toestemming als bedoeld in de leden 1 en 3 voorwaarden verbinden.

5. Bij de beoordeling van het schriftelijk verzoek om toestemming als bedoeld in lid 1 onder d, houdt de Bank ook rekening met de impact van het verzoek op de mededinging.
6. Indien blijkt dat een dienstverlener een handeling als bedoeld in lid 1 of in lid 2 heeft verricht zonder toestemming van de Bank, is respectievelijk de dienstverlener of degene die de handeling heeft verricht, onverminderd het bepaalde in artikel 42, verplicht om op aanwijzing van de Bank de handeling ongedaan te maken.

## Artikel 21
## Gekwalificeerde deelneming

1. Het is een natuurlijke persoon of rechtspersoon verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank:
   a. een gekwalificeerde deelneming in een dienstverlener te houden, te verwerven of te vergroten;
   b. enige zeggenschap, verbonden aan een gekwalificeerde deelneming in een dienstverlener, uit te oefenen;
   c. aandelen direct of indirect van een dienstverlener over te dragen of te vervreemden.
2. Een dienstverlener dient zich ervan te vergewissen dat personen die in het bezit zijn van een gekwalificeerde deelneming, maar die niet beschikken over de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank, geen zeggenschap kunnen uitoefenen welke verbonden is aan de betreffende deelneming.
3. Een dienstverlener die merkt dat een persoon die voldoet aan de in artikel 1 lid 1 onder x genoemde definitie van gekwalificeerde deelneming, zonder dat de betrokkene beschikt over de wettelijk vereiste voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank, is verplicht de Bank hiervan onverwijld in kennis te stellen.
4. Het is een natuurlijke persoon of rechtspersoon verboden een deelneming van meer dan 51 (éénenvijftig) procent van het geplaatst aandelenkapitaal van een dienstverlener te houden of te verwerven.

5. Elke houder die bij de inwerkingtreding van deze wet een belang van meer dan 51 (éénenvijftig) procent in de dienstverlener heeft, dient dit binnen 3 (drie) jaar na inwerkingtreding van deze wet terug te brengen tot maximaal 51 (éénenvijftig) procent, onder voorbehoud van de goedkeuring van de Bank.
6. Indien door erfenis een gekwalificeerde deelneming in het geplaatst aandelenkapitaal van een dienstverlener wordt verkregen of verruimd, dient de verkrijger de in lid 1 bedoelde toestemming binnen 1 (één) maand nadat hij zijn erfenis heeft aanvaard, bij de Bank aan te vragen.
7. De Bank verleent de gevraagde toestemming als bedoeld in de leden 1 en 6, tenzij de Bank van oordeel is dat:
   a. de handeling in strijd zou zijn of zou kunnen zijn met een prudent en integer beleid;
   b. de betrouwbaarheid van de aanvrager niet buiten twijfel staat;
   c. de financiële soliditeit van de aanvrager niet is gewaarborgd;
   d. door de uitoefening van de rechten, verbonden aan de deelneming, sprake is of zou kunnen zijn van een ongewenste beïnvloeding van het beleid van de dienstverlener; of,
   e. onvoldoende is gewaarborgd dat de dienstverlener zal blijven voldoen aan de regels, bij of krachtens deze wet gesteld.
8. Aan de door de Bank verleende toestemming kunnen beperkingen worden gesteld en voorwaarden worden verbonden.
9. Indien het houden, het verwerven of het vergroten van een gekwalificeerde deelneming in een dienstverlener is verricht, zonder dat voor die handeling toestemming van de Bank is verkregen of de bij de toestemming gestelde beperkingen in acht zijn genomen, maakt de in overtreding zijnde natuurlijke persoon of rechtspersoon binnen een door de Bank te bepalen termijn de verrichte handeling ongedaan, dan wel neemt zij de beperkingen alsnog in acht. Deze verplichting vervalt, indien voor de desbetreffende handeling alsnog toestemming door de Bank wordt verleend, dan wel de niet in acht genomen beperkingen worden ingetrokken.

10. Ingeval het uitoefenen van enige zeggenschap, verbonden aan een gekwalificeerde deelneming in een dienstverlener, geschiedt zonder dat voor die handeling toestemming van de Bank is verkregen, of de bij een verleende toestemming gestelde beperkingen niet in acht zijn genomen, is een mede door het uitgeoefende zeggenschap tot stand gekomen besluit nietig.
11. Indien een natuurlijke persoon of rechtspersoon niet voldoet aan alle voorwaarden die zijn verbonden aan een toestemming als bedoeld in de leden 1 tot en met 6, kan de Bank een termijn stellen waarbinnen aan de voorwaarden moet worden voldaan. Indien bij het verstrijken van deze termijn niet aan de voorwaarden is voldaan, kan de toestemming worden ingetrokken.

**Artikel 22**
**Wijziging of intrekking van verleende toestemming**

1. Op een verzoek om toestemming voor handelingen als bedoeld in artikel 20 lid 1 of lid 2 en artikel 21 leden 1 en 6, is het bepaalde neergelegd in artikel 4 leden 6 en 7 van overeenkomstige toepassing.

2. De toestemming kan door de Bank worden gewijzigd of ingetrokken:
   a. op schriftelijk verzoek van de natuurlijke persoon of rechtspersoon aan wie de toestemming is verleend;
   b. indien de gegevens of bescheiden, die zijn verstrekt ter verkrijging van de toestemming, zodanig onjuist of onvolledig zijn gebleken, dat op het verzoek een andere beslissing zou zijn genomen, indien bij de beoordeling van het verzoek de juiste en volledige gegevens of bescheiden bekend waren;
   c. op grond van een verandering van omstandigheden of inzichten blijkt dat het ongewijzigd handhaven van het besluit onaanvaardbare schade zou toebrengen aan het virtuele activa systeem, terwijl daaraan redelijkerwijs niet door het wijzigen van de voorschriften van het besluit kan worden tegemoetgekomen.

## Artikel 23
## Aandelen

1. Aandelen van dienstverleners dienen op naam te zijn gesteld.
2. Een dienstverlener is verplicht een register van aandeelhouders bij te houden.
3. Een dienstverlener stelt de Bank:
   a. indien deze daartoe verzoekt, onmiddellijk schriftelijk in kennis van de identiteit van iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, die een gekwalificeerde deelneming in die dienstverlener houdt, voor zover die gegevens hem bekend zijn, en
   b. schriftelijk in kennis van iedere verwerving of afstoting van, dan wel mutatie in een gekwalificeerde deelneming in die dienstverlener, waardoor de omvang van deze deelneming met 2 (twee) procentpunt of meer van de geplaatste aandelen stijgt of daalt.
4. Een natuurlijke persoon of rechtspersoon, wiens gekwalificeerde deelneming in een dienstverlener zodanig wijzigt, dat de omvang van deze deelneming met 2 (twee) procentpunt of meer van de geplaatste aandelen stijgt of daalt, stelt de Bank daarvan schriftelijk in kennis.

# HOOFDSTUK IV
# RAPPORTAGE

## Artikel 24
## Inlichtingen

1. Een dienstverlener is verplicht de Bank, desgevraagd, alle inlichtingen te verschaffen die zij nodig heeft voor de uitoefening van het toezicht als bedoeld in artikel 13.
2. Een persoon als bedoeld in artikel 9 en artikel 20 lid 3 bij een dienstverlener, van wie in redelijkheid kan worden aangenomen dat hij over inlichtingen als bedoeld in lid 1 beschikt, is ook na beëindiging van zijn bestuursfunctie of dienstverband gedurende 10 (tien) jaren verplicht deze inlichtingen, na daartoe per aangetekende brief door de Bank te zijn gevraagd, aan haar te verstrekken.

3. Lid 2 is van overeenkomstige toepassing op houders van een gekwalificeerde deelneming, gedurende een periode van 10 (tien) jaren na vervreemding van hun gekwalificeerd belang.
4. De bij of krachtens deze wet aan de Bank te verschaffen inlichtingen en opgaven dienen tijdig, volledig en naar waarheid te worden verstrekt.

**Artikel 25**
**Boekhouding**

1. Een dienstverlener is verplicht de op zijn boekhouding betrekking hebbende boeken, bescheiden, andere informatiedragers en systemen in Suriname te houden.
2. Een dienstverlener die een vertegenwoordiger is van een buitenlandse onder toezicht staande instelling, is verplicht voor zijn onderneming hier in Suriname een afzonderlijke boekhouding te voeren en de daarop betrekking hebbende boeken, bescheiden, andere informatiedragers en systemen in Suriname te houden.

**Artikel 26**
**Periodieke staten en verslagen**

1. Een dienstverlener is verplicht periodiek aan de Bank, binnen de daartoe vastgestelde termijnen, staten te doen toekomen met betrekking tot zijn bedrijf.
2. De vorm waarin de in lid 1 bedoelde staten worden opgesteld, de opeenvolgende perioden waarop zij betrekking hebben en de termijnen waarbinnen zij moeten worden ingediend, worden vastgesteld door de Bank na overleg met de betrokken dienstverlener of de representatieve organisatie. De staten kunnen verschillend zijn voor verschillende groepen van dienstverleners.
3. Indien de Bank dit in het belang van een doelmatig toezicht noodzakelijk acht, kan zij een dienstverlener opdragen staten als bedoeld in lid 1 in te dienen buiten de ingevolge in lid 2 bepaalde termijnen en perioden.

4. Elke dienstverlener is verplicht zijn staten ten minste eenmaal per jaar te laten controleren door een externe accountant, die een controleverklaring afgeeft omtrent de getrouwheid daarvan. De dienstverlener geeft zijn externe accountant hiertoe tijdig opdracht. De externe accountant dient een verslag in van zijn controlebevindingen omtrent de staten. Een afschrift van dit verslag wordt binnen 2 (twee) weken na ondertekening door de externe accountant, doch uiterlijk op een door de Bank te bepalen datum, bij de Bank ingediend. Iedere dienstverlener dient bij de Bank een staat in van alle door de externe accountant gewaarmerkte rapportageverklaringen en de gewaarmerkte jaarrekening en dient hij een toelichting te geven voor deze verschillen. Deze toelichting moet ook worden geverifieerd door de externe accountant en vervolgens worden ingediend bij de Bank.
5. De Bank kan dienstverleners geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van het bepaalde in de leden 1 en 2 voor een door haar te bepalen periode. De Bank kan aan de ontheffing voorwaarden en beperkingen verbinden.

**Artikel 27**
**Jaarrekening**

1. Een dienstverlener is verplicht jaarlijks binnen een door de Bank vast te stellen termijn de door de externe accountant gecertificeerde jaarrekening, bij haar in te dienen.
2. Bij de jaarrekening als bedoeld in lid 1 dient een goedkeurende verklaring van een externe accountant, omtrent de getrouwheid van de jaarrekening te zijn gevoegd. Indien de externe accountant geen goedkeurende verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening kan afgeven, dient de Bank hieromtrent direct geïnformeerd te worden. Een dienstverlener zal binnen een door de Bank vast te stellen termijn corrigerende maatregelen dienen te treffen.
3. Een dienstverlener is verplicht, bij de opdracht tot het controleren van de jaarrekening en van de periodiek bij de Bank in te dienen staten

overeenkomstig het bepaalde in lid 1 en artikel 26 de leden 1, 3 en 4, de externe accountant te machtigen om zonder beroep te kunnen doen op zijn geheimhoudingsplicht:

a. de Bank te informeren over de controle, de controleaanpak, het controleprogramma, controle bevindingen en conclusies;
b. na de opdrachtgevende dienstverlener hiervan in kennis te hebben gesteld, onverwijld aan de Bank een afschrift te zenden van het accountantsrapport of van de machtiging tot openbaarmaking van de accountantsverklaring en de daarbij behorende jaarrekening, van de directiebrieven en van de correspondentie die rechtstreeks betrekking heeft op de accountantsverklaring bij de jaarrekening respectievelijk bij de periodiek bij de Bank in te dienen staten;
c. na de opdrachtgevende dienstverlener hiervan in kennis te hebben gesteld, onverwijld de Bank schriftelijk op de hoogte te stellen van omstandigheden die de afgifte van een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening respectievelijk bij de Bank in te dienen staten in gevaar zouden kunnen brengen.

4. De externe accountant doet aan de opdrachtgevende dienstverlener een afschrift toekomen van alle door hem aan de Bank verzonden stukken.
5. Jaarlijks na afloop van de controle door de externe accountant kan de Bank, indien zij zulks nodig acht, de dienstverlener en de externe accountant uitnodigen voor een gesprek naar aanleiding van de bevindingen van de externe accountant.
6. Lid 5 laat onverlet de bevoegdheid van de Bank de externe accountant van een dienstverlener uit te nodigen om schriftelijk of mondeling een toelichting te verstrekken over zaken de dienstverlener betreffende en over de onder lid 3 onder b en c genoemde documenten.

7. Indien de externe accountant ingevolge het bepaalde in lid 6, mondeling nadere toelichting geeft op de stukken als bedoeld in lid 3, stelt de Bank de opdrachtgevende dienstverlener in de gelegenheid om bij dit onderhoud met de externe accountant aanwezig te zijn.

8. De Bank kan aan dienstverleners geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van het bepaalde in lid 1 en kan aan deze ontheffing voorwaarden verbinden.
9. De Bank kan, indien:
   a. de dienstverlener niet voldoet aan het bepaalde bij of krachtens dit artikel of;
   b. de externe accountant bij de in lid 1 bedoelde jaarrekening geen goedkeurende verklaring geeft omtrent de getrouwheid van de jaarrekening, aan de bevoegde organen van de dienstverlener een aanwijzing geven om een bepaalde gedragslijn te volgen. Dit teneinde te bereiken dat, binnen een door de Bank te bepalen termijn wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens dit artikel of dat de verklaring, bedoeld in lid 2 van dit artikel, inhoudt dat de betreffende jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de dienstverlener en van het resultaat over het betreffende boekjaar.

**Artikel 28**
**Externe accountant**

1. De aanstelling van de externe accountant vindt plaats nadat de Bank heeft medegedeeld daartegen geen bezwaar te hebben.
2. Een dienstverlener is verplicht de Bank met redenen omkleed mededeling te doen van iedere voorgenomen wisseling van zijn externe accountant.

3. Een dienstverlener is verplicht, op aanwijzing van de Bank de overeenkomst met zijn externe accountant te beëindigen, indien de Bank van oordeel is dat deze accountant niet of niet langer de nodige waarborgen biedt voor een behoorlijke vervulling van de aan hem toevertrouwde taak. Bij haar beslissing houdt de Bank rekening met de Wet Suriname Chartered Accountants Institute (S.B. 2018 no. 92).

## HOOFDSTUK V
## MELDINGSPLICHT EN INFORMATIEVERSTREKKING

### Artikel 29
### Melding

1. Indien een bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, externe adviseur of een externe accountant die verantwoordelijk is voor het controleren van de jaarrekening, constateert dat:
   a. de dienstverlener niet in staat is of waarschijnlijk niet in staat zal zijn om zijn verplichtingen na te komen;
   b. de dienstverlener zich heeft ingelaten of zich mogelijk inlaat met:
      i. ongepaste praktijken die een bedreiging kunnen vormen voor de solvabiliteit of liquiditeit van de dienstverlener, of
      ii. illegale praktijken,

   dan rust op deze persoon de verplichting om dit, niettegenstaande zijn of haar geheimhoudingsverplichtingen, onmiddellijk te melden aan de Bank. Deze persoon dient uiterlijk binnen 2 (twee) werkdagen ná de melding een schriftelijke bevestiging onder vermelding van de voor zover bekende oorzaken en omstandigheden op te sturen naar de Bank.
2. Na ontvangst van de in lid 1 bedoelde melding bestudeert de Bank deze zorgvuldig en neemt zij, indien nodig en overeenkomstig deze wet, tijdig de maatregelen die passend zijn gelet op de ernst, omvang en impact van de gemelde situatie.
3. Alle personen als bedoeld in lid 1 zijn verplicht de Bank te informeren, indien zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in lid 1. In geval van het niet of te laat melden van een in lid 1 genoemde situatie heeft de Bank de bevoegdheid om de eerder door haar op grond van deze wet verleende goedkeuring voor het betreffende lid van het bestuur of het lid van het toezichthoudend orgaan, een door de Bank getoetste en goedgekeurde leidinggevende functionaris van de dienstverlener of van de externe accountant in kwestie, in te trekken. Onverminderd deze bepaling zijn het betreffend lid van het bestuur en het lid van het toezichthoudend orgaan, een door de Bank

getoetste en goedgekeurde leidinggevende functionaris van de dienstverlener en, indien van toepassing, de externe accountant in kwestie aansprakelijk voor alle schade die wordt veroorzaakt door het niet of te laat melden van de hier bedoelde situaties.

4. Tenzij bij vonnis van de rechter kwader trouw is vastgesteld, is degene die tot een melding ingevolge het bepaalde in lid 1 is overgegaan, niet aansprakelijk voor schade die een derde dientengevolge lijdt.
5. Dienstverleners die bij de uitoefening van hun taken feiten ontdekken die duiden of zouden kunnen duiden op money laundering of financiering van terrorisme of proliferatie financiering, zijn verplicht een daarbij verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld schriftelijk, al dan niet digitaal te melden aan FIU Suriname.

**Artikel 30**
**Informatie**

1. De personen als bedoeld in artikel 29 lid 1 dienen de Bank alle informatie te verstrekken die de Bank noodzakelijk acht voor de uitvoering van haar taken op grond van deze wet. Genoemde personen dienen de Bank onverwijld de vereiste informatie te verstrekken die juist en volledig dient te zijn.
2. Indien een van de in lid 1 genoemde personen weigert medewerking te verlenen, de gevraagde inlichtingen niet verstrekt, dan wel onjuiste of foutieve inlichtingen verstrekt, kan de Bank hem ingevolge artikel 37 van deze wet een boete opleggen.
3. Indien een externe account als bedoeld in artikel 29 lid 1 weigert medewerking te verlenen, de gevraagde inlichtingen niet verstrekt, dan wel onjuiste of foutieve inlichtingen verstrekt, doet de Bank tevens melding hiervan aan het Suriname Chartered Accountants Institute.

## Artikel 31
## Geheimhouding bij informatieverstrekking of -uitwisseling

1. Behoudens het bepaalde in de leden 6 tot en met 8 van dit artikel zijn gegevens en inlichtingen, die ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde, omtrent afzonderlijke dienstverleners zijn verstrekt of zijn verkregen, geheim.
2. Het is aan eenieder die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van krachtens deze wet genomen besluiten enige taak vervult of heeft vervuld, verboden van gegevens of inlichtingen, ingevolge deze wet verstrekt of van een instantie als bedoeld in de leden 6 tot en met 8 van dit artikel ontvangen, of van gegevens of inlichtingen, bij het onderzoek van boeken, bescheiden of andere informatiedragers verkregen, verder of anders gebruik te maken of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet wordt geëist.
3. Het bepaalde in lid 2 laat onverlet de verplichting om overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering als getuige of deskundige in strafzaken een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van zijn, ingevolge deze wet opgedragen taak.
4. Het bepaalde in lid 2 laat evenzo onverlet de verplichting om overeenkomstig het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van zijn ingevolge deze wet opgedragen taak, zulks met dien verstande dat zodanige verplichting slechts geldt, voor zover het betreft een dienstverlener die op grond van een rechterlijke uitspraak is ontbonden.
5. Partijen die overeenkomstig het gestelde in de leden 3 en 4 een dergelijke verklaring willen afleggen, kunnen dit verzoek uitsluitend via de daartoe bevoegde rechterlijke instantie aan de Bank doen. De Bank zal bij interne procedure bepalen wie haar in dergelijke gevallen zal vertegenwoordigen.

6. De Bank is bevoegd om gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van de haar ingevolge deze wet opgedragen taak, te verstrekken aan:
   a. nationale toezichthoudende autoriteiten en bevoegde instanties;
   b. toezichthoudende autoriteiten in het buitenland waaraan bij of krachtens wet het toezicht op andere dienstverleners is opgedragen;
   c. relevante internationale organisaties, zoals IMF, Wereldbank en CFATF, mits:
   i. die verstrekking redelijkerwijs niet in strijd is of zou kunnen komen met de belangen die deze wet beoogt te beschermen;
   ii. de Bank zich vergewist van het doel waarvoor de gegevens of de inlichtingen zullen worden gebruikt;
   iii. in voldoende mate is gewaarborgd dat de gegevens of inlichtingen niet zullen worden gebruikt voor een ander doel, dan waarvoor deze zijn verstrekt, tenzij voor dat gebruik vooraf toestemming van de Bank is verkregen;
   iv. de geheimhouding van de gegevens of inlichtingen in voldoende mate is gewaarborgd;
   v. de door de Bank verstrekte inlichtingen en gegevens geen namen bevatten van individuele klanten of bewaargevers van de betrokken dienstverlener;
   vi. gegevens en inlichtingen op basis van wederkerigheid uitgewisseld kunnen worden.
7. Ter uitvoering van het bepaalde in lid 6 onder a en b zal de Bank een informatie-uitwisselingovereenkomst sluiten met de bedoelde autoriteit of instantie.

8. Als de in lid 6 bedoelde autoriteit of instantie het aannemelijk maakt dat uitdrukkelijk de namen van individuele klanten of bewaargevers van de betrokken dienstverleners nodig zijn voor de uitvoering van diens werkzaamheden, zal de Bank zulks beoordelen en naar aanleiding daarvan eventueel een uitzondering maken op lid 6 onder v. De Bank kan eveneens naar haar eigen oordeel een uitzondering maken ten aanzien van lid 6 onder v.

## HOOFDSTUK VI
## BIJZONDERE BEPALINGEN

### Artikel 32
### Liquidatie

1. Een dienstverlener is verplicht binnen 2 (twee) werkdagen een besluit tot algehele of gedeeltelijke liquidatie dan wel tot ontbinding of verkoop, direct of indirect, van zijn bedrijf in Suriname, schriftelijk aan de Bank mede te delen.
2. Er zal een door de Bank vast te stellen periode in acht genomen worden alvorens uitvoering aan een besluit tot algehele of gedeeltelijke liquidatie dan wel tot ontbinding of verkoop, direct of indirect van het bedrijf in Suriname, kan worden gegeven. Een zodanig besluit dient onder toezicht en volgens aanwijzingen van de Bank te geschieden.
3. De Bank neemt elk besluit op grond van de leden 1 en 2 met inachtneming van het belang van de dienstverlener, zijn klanten, beleggers, crediteuren, de markt en andere belanghebbenden.

### Artikel 33
### Verslaggeving

1. Jaarlijks brengt de Bank aan de Minister schriftelijk verslag uit over haar werkzaamheden overeenkomstig de voorschriften van deze wet en over haar bevindingen in het afgelopen boekjaar.
2. De toezichtinformatie over dienstverleners wordt adequaat beschermd en gewaarborgd door de Bank. Toegang tot deze informatie is alleen mogelijk op basis van de wet en met inachtneming van de procedures en vereisten die de Bank hieromtrent stelt.

## Artikel 34
## Uitsluiting van aansprakelijkheid

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 30 lid 2 van de Centrale Bankwet 2022 zijn de President van de Bank, leden van de Directie, leden van de Raad van Commissarissen van de Bank, werknemers, externe adviseurs en eventueel door de Bank benoemde personen, met inbegrip van personen die eerder dergelijke posities hebben bekleed, niet aansprakelijk voor schade of anderszins voor enig handelen of nalaten bij de uitoefening van de taken van de Bank ingevolge deze wet, tenzij bij vonnis van de rechter is vastgesteld dat dergelijke handelingen of nalatigheden opzettelijk onrechtmatig gedrag of grove nalatigheid vormen.
2. Dienstverleners, gekwalificeerde deelnemers, leden van het bestuursorgaan en leden van het toezichthoudend orgaan van dienstverleners, klanten van dienstverleners en personen die door andere wetten zijn aangewezen als belanghebbenden, en die een bezwaar bij de Bank of beroep dan wel anderszins een gerechtelijke procedure bij de kantonrechter willen aantekenen aangaande handelingen, die namens de Bank verricht zijn en krachtens deze wet door de President van de Bank, leden van de Directie, leden van de Raad van Commissarissen van de Bank, het personeel, externe adviseurs en eventueel door de Bank benoemde personen, met inbegrip van personen die eerder dergelijke posities hebben bekleed, kunnen dit slechts doen door uitsluitend een bezwaar bij de Bank of beroep bij de kantonrechter in te dienen tegen de Bank. De Bank zal bij interne procedures bepalen wie de Bank in dergelijke gevallen zal vertegenwoordigen.
3. In geval beroep wordt aangetekend tegen het besluit op het bezwaar, gelden dezelfde bepalingen als in lid 2**.**

## Artikel 35
## Bewaarplicht

Een dienstverlener is verplicht alle informatie, zowel binnenlandse als internationale, met inbegrip van informatie over de klant en de begunstigde, brieven, bescheiden, informatiedragers en systemen zijn bedrijf aangaande, alsmede de boeken inzake het mutatieverloop op alle door de dienstverlener aan te houden rekeningen ten name van zowel zichzelf als van derden met alle daarbij behorende informatie, brieven, bescheiden, andere informatiedragers en systemen gedurende ten minste 10 (tien) jaren te bewaren. Indien een zakelijke relatie wordt beëindigd, wordt alle informatie 10 (tien) jaren hierna bewaard.

## Artikel 36
## Toezicht- en behandelingskosten

1. Ter dekking van de kosten verbonden aan de uitvoering van deze wet brengt de Bank jaarlijks aan elke dienstverlener waarop deze wet van toepassing is, of waarop de wet in het jaar waarover de kosten zijn berekend van toepassing was, een bij richtlijn vastgestelde bijdrage in rekening.
2. De hoogte van de bijdrage tot dekking van de kosten zoals vermeld in lid 1 zal verschillen vanwege de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van de dienstverlener.
3. Voor de behandeling van aanvragen voor vergunning, schriftelijke toestemming of verklaring van geen bezwaar brengt de Bank behandelingskosten in rekening, conform vooraf door haar vastgestelde tarieven.
4. Elke dienstverlener is verplicht de in de leden 1 en 2 bedoelde bijdrage en behandelingskosten binnen een bij richtlijn door de Bank te bepalen termijn en op een bij richtlijn door haar te bepalen wijze te voldoen.
5. Ingeval de dienstverlener niet aan de verplichting genoemd in lid 3 van dit artikel voldoet, kan de President van de Bank bij deurwaardersexploot, op kosten van de overtreder, een dwangbevel doen uitvaardigen dat een executoriale titel oplevert, als bedoeld in het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

## Artikel 37
## Administratieve boetes

1. Indien een dienstverlener niet of onvolledig dan wel niet tijdig de verplichtingen die worden beschreven in de voorschriften, richtlijnen of instructies van de Bank nakomt en in het bijzonder de verplichtingen die worden beschreven in de artikelen 10, 14, 15, 19, 20, 21, 23, 26 lid 4, 27, 28, 29 en 30 de verplichtingen waarmee de dienstverlener heeft ingestemd in formele schriftelijke overeenkomsten die zijn gesloten met de Bank, is de Bank bevoegd, onverminderd het bepaalde in artikel 42, om de dienstverlener een boete op te leggen.
2. Indien een dienstverlener in strijd handelt met de in lid 1 genoemde artikelen, ontvangt hij een kennisgeving van de Bank, waarin hij wordt verzocht om alsnog binnen een door de Bank vast te stellen termijn het verzuim te herstellen.
3. Indien het verzuim niet binnen de vastgestelde termijn wordt hersteld, kan aan de dienstverlener een boete worden opgelegd bij beschikking.
4. De hoogte van de boete wordt bij beschikking vastgesteld overeenkomstig de richtlijnen van de Bank en dient doelmatig, effectief en proportioneel te zijn.
5. De Bank is bevoegd de krachtens lid 1 opgelegde boete alsmede de kosten van invordering middels een door de Bank uit te vaardigen dwangbevel in te vorderen. Het dwangbevel alsook de betekening daarvan kan betrekking hebben op verschillende overtredingen.
6. Het dwangbevel wordt op kosten van de overtreder bij deurwaardersexploot betekend en levert een executoriale titel op in de zin van het Tweede Boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
7. De wijze van besteding van de opbrengst van de boete als bedoeld in dit artikel staat los van de gemaakte kosten verbonden aan de uitvoering van deze wet.
8. Tegen de beschikking als bedoeld in lid 3 kan de dienstverlener bezwaar aantekenen.

9. Het aangetekende bezwaar schorst de werking van het besluit waartegen het is gericht niet.
10. De Bank stelt de hoogte van de boetes, termijn van betaling van de boete en de bezwaarprocedure waar deze wet in voorziet vast in een richtlijn.

## HOOFDSTUK VII
## BEZWAAR- EN BEROEPSPROCEDURES

### Artikel 38
### Bezwaar

1. Indien op een aanvraag tot vergunningverlening als bedoeld in artikel 3 afwijzend is beslist op grond van artikel 7, kan de aanvrager binnen 14 (veertien) werkdagen na ontvangst van de kennisgeving een bezwaarschrift indienen bij de Bank met het verzoek om haar besluit in heroverweging te nemen.
2. De Bank is belast met de behandeling van het in lid 1 van dit artikel bedoelde bezwaar.
3. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:
   a. de naam en het adres van de aanvrager;
   b. de dagtekening;
   c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
   d. de gronden van het bezwaar.
4. De Bank beslist binnen 30 (dertig) werkdagen na datum van ontvangst van het bezwaarschrift. Het besluit van de Bank is met redenen omkleed en wordt onmiddellijk ter kennis gebracht van de aanvrager.

### Artikel 39
### Beroep

1. Eenieder die rechtstreeks in zijn belang is getroffen door een beslissing van de Bank op een overeenkomstig artikel 38 ingediend bezwaarschrift, kan binnen twee (2) maanden na ontvangst van de kennisgeving van die beslissing de kantonrechter adiëren.

2. Het instellen van het beroep bij de kantonrechter leidt niet tot opschorting van de uitvoering van het aangevochten besluit en het betreffende besluit van de Bank blijft tijdens de behandeling van het beroep onbeperkt van kracht.
3. Indien de uitspraak van de kantonrechter strekt tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een besluit waartegen in beroep is gekomen, voorziet de Bank voor zover nodig opnieuw in de zaak, met inachtneming van voornoemde uitspraak.
4. De bepalingen uit het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering zijn van overeenkomstige toepassing.

## HOOFDSTUK VIII
## VERBODS- EN STRAFBEPALINGEN

### Artikel 40
### Verbod op de naam

1. Behoudens de dienstverleners die over een vergunning van de Bank beschikken, is het eenieder verboden om de woorden “virtuele activa”, of “crypto” en vertalingen of vormen van deze woorden te gebruiken in zijn naam of bij de uitoefening van zijn bedrijf, tenzij zulks in zodanige samenhang geschiedt, dat daaruit duidelijk blijkt, dat de onderneming of instelling geen virtuele activa dienstverlener is.
2. De Bank kan aan het verbod, vervat in lid 1, ontheffing verlenen. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

### Artikel 41
### Verbod op de dienst

Met uitzondering van dienstverleners die over de daartoe vereiste vergunning van de Bank beschikken, is het eenieder verboden zich direct of indirect tot het publiek te wenden ter zake van het verlenen van diensten als bedoeld in artikel 1 lid 1 onder u.

**Artikel 42**
**Strafbepalingen**

1. De in artikel 3 leden 3 en 4, artikel 20 leden 1, 2 en 6, artikel 21 leden 1 en 4, artikel 32 lid 1 artikel 40 lid 1, en artikel 41 strafbaar gestelde feiten zijn misdrijven.
2. De in artikel 13 leden 4 en 7, artikel 16 lid 4, de artikelen 24, 25, artikel 27 leden 1, 2, 3 en 4, artikel 29 leden 1, 3 en 5, artikel 31 lid 2 en artikel 35 strafbaar gestelde feiten zijn overtredingen.
3. Degene die een misdrijf in de zin van deze wet begaat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en geldboete van de zesde categorie van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2024 no. 168), dan wel met één van deze straffen.
4. Degene die een overtreding in de zin van deze wet begaat, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste zes maanden en geldboete van de vijfde categorie van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1 zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2024 no. 168), dan wel met één van deze straffen.
5. Een vervolging krachtens dit artikel wordt ingesteld op klacht van de Bank of voor zover het betreft een overtreding van artikel 33 lid 2 op klacht van de dienstverlener, wiens belang is geschaad.

## HOOFDSTUK IX
## OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

**Artikel 43**
**Overgangsbepaling**

Eenieder die bedrijfsmatig virtuele activa diensten verleent in Suriname, dient binnen twaalf maanden vanaf het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet te voldoen aan de bepalingen bij deze wet gesteld.

**Artikel 44**
**Slotbepalingen**

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met ingang van de zesde maand volgende op die van haar afkondiging.

4. De Minister die belast is met de zorg voor financiële aangelegenheden is belast met de uitvoering van deze wet.

Paramaribo, de 17e september 2026

**JENNIFER SIMONS.**

Uitgegeven te Paramaribo, de 29ste september 2026
De Minister van Binnenlandse Zaken,

**MARINUS BEE**

**WET van 17 september 2026, houdende regels betreffende het toezicht op virtuele activa dienstverleners**
**(Wet Toezicht Virtuele Activa Dienstverleners)**

## MEMORIE VAN TOELICHTING

### Algemene beschouwingen

De Centrale Bank van Suriname, hierna te noemen "de Bank", oefent ingevolge de haar opgelegde taak, ter uitvoering van artikel 10 van de Centrale Bankwet 2022 (S.B. 2023 no. 65), monetair en prudentieel toezicht uit ter realisatie van monetaire en financiële stabiliteit.
Het monetair toezicht dient ter handhaving van de waarde van de Surinaamse dollar. Het prudentieel toezicht is onderverdeeld in een micro-prudentieel en een macro-prudentieel deel.
Het micro-prudentieel toezicht dient ter bescherming van de belangen van het publiek, terwijl het macro-prudentieel toezicht zich richt op de bevordering van de stabiliteit van het financiële systeem als geheel.
Hiernaast richt het toezicht van de Bank zich op de integriteit van de financiële sector, waaronder zowel deugdelijk bestuur als het voorkomen en bestrijden van money laundering en terrorisme financiering en proliferatie financiering wordt verstaan.

De Bank is conform artikel 38 van de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering (S.B. 2022 no. 138, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2024 no. 99) (WMTF) aangewezen als toezichthouder op de financiële sector en virtuele activa dienstverleners en derhalve belast met de naleving van voornoemde wet. Ingevolge artikel 1 lid 3 van de WMTF zal het verlenen van diensten met betrekking tot virtuele activa uitsluitend plaatsvinden onder voorwaarden nader bij wet te bepalen. Deze wet strekt mede ter uitvoering van voornoemd artikel op grond waarvan de te verlenen virtuele activa diensten bij wet dienen te worden geregeld.

Uit de Sectorale Risico Analyse (SRA) van 2024 uitgevoerd voor deze sector in Suriname is onder meer gebleken dat wet- en regelgevingskader voor virtuele activa dienstverleners ontbreekt in Suriname. In het SRA-rapport is verder aangegeven dat Suriname geen formeel nationaal beleid heeft voor virtuele activa en crypto-gerelateerde bedrijven, maar dat er een groeiende aanwezigheid is van virtuele activa-gerelateerde activiteiten. De dreiging van crimineel gebruik van virtuele activa alsook de kwetsbaarheden kunnen hierdoor als hoog worden gecategoriseerd. Het ontbreken van regelgeving in Suriname brengt niet alleen AML/CTF-risico's met zich mee, maar remt mogelijk ook de groei van deze opkomende sector af.

In overeenstemming met FATF Aanbeveling 1 (beoordeling en toepassing van een risicogebaseerde aanpak) moeten landen ML, TF en PF risico's die voortvloeien uit nieuwe technologieën, virtuele activa en activiteiten van virtuele activa dienstverleners identificeren, beoordelen en begrijpen. In het geval van dienstverleners moet de risicobeoordeling plaatsvinden voorafgaand aan de introductie van de nieuwe producten en zakelijke praktijken en aan de toepassing van nieuwe of in ontwikkeling zijnde technologieën. Zij moeten een passende risicogebaseerde aanpak hanteren en maatregelen nemen om de risico's te beheersen en te beperken.
FATF Aanbeveling 15 (Nieuwe Technologieën) vereist in dit kader dat virtuele activa dienstverleners gereguleerd worden.

De aangeboden wet beoogt de Bank beter in staat te stellen financiële stabiliteit binnen Suriname te bevorderen en de belangen van het publiek, dat haar middelen aan virtuele activa dienstverleners toevertrouwt, te beschermen.
Door de Bank zijn in het belang van de integriteit en goede reputatie van het virtuele activa- en financieel systeem, met inachtneming van de verplichtingen voortvloeiende uit de ratificatie door Suriname van het Verdrag van Wenen en de aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF) en de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF), inspanningen gepleegd om de problematiek van money laundering (ML),

terrorisme financiering (TF) en proliferatie financiering (PF) alsmede de gevolgen daarvan voor zowel het nationaal als het internationaal financieel systeem te bestrijden. Derhalve voorziet deze wet in een vergunningsstelsel en in een adequaat toezichtinstrumentarium op grond waarvan de Bank het toezicht kan uitoefenen.
Suriname moet voldoen aan de FATF 40 Aanbevelingen, die regelmatig worden geactualiseerd.
Hierbij heeft de Bank een cruciale rol te vervullen. Een van de vereisten en conclusies bij de vierde evaluatieronde is dat nodige aanpassingen worden aangebracht in wet- en regelgeving, alsook de naleving en de effectiviteit van het AML/CTF-regiem worden aangetoond.

Gelet op de recente ontwikkelingen binnen het financiele en virtuele activa systeem heeft de regering besloten nieuwe regels met betrekking tot het toezicht vast te stellen.
Ondanks het feit dat het toezichtinstrumentarium van de Bank door de wet wordt uitgebreid, dient erop te worden gewezen dat, gegeven de bestaande ondernemingsvrijheid, noch de Bank noch de overheid de verantwoordelijkheid voor het beleid van individuele virtuele activa dienstverleners op zich kan nemen. De aansprakelijkheid voor door derden toevertrouwde middelen en andere waarden blijft dan ook volledig rusten op de virtuele activa dienstverleners.

**A. Definitie virtuele activa dienstverlener**

Virtuele activa: een digitale weergave van waarden die niet door een centrale bank of een overheid wordt uitgegeven of gegarandeerd, die niet noodzakelijk aan een wettelijk vastgestelde valuta is gekoppeld en die niet de juridische status van valuta of geld heeft, maar die door natuurlijke of rechtspersonen als ruilmiddel wordt aanvaard en die elektronisch kan worden overgedragen, opgeslagen en verhandeld.
Virtuele activa verwijzen naar een digitale weergave van een waarde of van een onderliggende waarde in een bepaalde fiat valuta of equivalente activa of voorstelling van een waarde die digitaal kan worden verhandeld of overgedragen en kan worden gebruikt voor betalings- of

beleggingsdoeleinden. Virtuele activa omvatten geen digitale representaties van fiat valuta's, effecten en andere financiële activa die al elders in de FATF-aanbevelingen worden behandeld en die reeds onder andere wetten van de Republiek Suriname vallen.
Een virtuele activa dienstverlener wordt in deze wet gedefinieerd als een naar Surinaams recht opgerichte rechtspersoon, die één of meer virtuele activa diensten, zoals omschreven in artikel 1 lid 1 onder u op een bedrijfsmatige wijze uitoefent en beschikt over een vergunning op grond van deze wet. Ook wordt hieronder verstaan de aanbieders van bewaardiensten van virtuele activa met andere woorden diensten om, namens klanten, cryptografische privésleutels te beveiligen om virtuele activa aan te houden, op te slaan en over te dragen. In het virtuele activa systeem bestaan er ook stablecoins en deze zijn virtuele activa waarvan de dienstverlener beoogt de waarde te stabiliseren door de waarde ervan te koppelen aan de waarde van een of meer fiat valuta of een andere waarde.
De Bank zal nadere richtlijnen omtrent stablecoins uitvaardigen.

**B. De vergunning**

De artikelen in het hoofdstuk ‘De vergunning’ regelen zowel nieuwe als essentiële materie, welke past in een internationaal aanvaard vergunningenbeleid.
Ingevolge artikel 3 is het verboden zonder voorafgaande vergunning van de Bank het bedrijf van virtuele activa uit te oefenen. De Bank is de bevoegde autoriteit voor de uitvoering van het vergunningenbeleid. In dit kader kan de Bank als toezichthoudende autoriteit beter oordelen of het verlenen van een vergunning niet in strijd is of zou kunnen zijn met de ontwikkeling en instandhouding van een gezond financieel en virtuele activa systeem, betalingsverkeer, het monetaire beleid en het deviezenverkeer. Aan deze vergunning kunnen door de Bank beperkingen worden gesteld en voorschriften worden verbonden onder meer om, daar waar noodzakelijk, de integriteit van het financiële en virtuele activa systeem beter te kunnen waarborgen.

Voor de verkrijging van een vergunning dient aan een aantal voorwaarden te worden voldaan. Deze voorwaarden hebben onder meer betrekking op de samenstelling, deskundigheid en integriteit van de bestuurders, het vermogen, de financiële waarborgen, de bedrijfsvoering, de administratieve organisatie, het integriteitsbeleid alsook de statuten van de rechtspersoon. De vergunningsvoorwaarden zullen evenwel onderling van elkaar verschillen afhankelijk van de aard van de activiteiten van de dienstverlener waarvoor vergunning wordt aangevraagd.
De vergunning zal echter niet worden verleend, indien de Bank gronden aanwezig acht om aan te nemen dat de rechtspersoon de vergunning heeft aangevraagd om zich te onttrekken aan toezicht in een ander land of indien de Bank van oordeel is dat het verlenen van de vergunning in strijd is of zou kunnen zijn met de ontwikkeling of instandhouding van een gezond en integer financieel en virtueel activa systeem of nadelig is voor de klanten of toekomstige klanten van de dienstverlener. Aldus zal de Bank vrij zijn om een vergunningenbeleid te voeren dat naar haar oordeel noodzakelijk is ter uitvoering van de doelstellingen van de onderhavige wet.
De vergunning kan onder meer worden ingetrokken, indien de dienstverlener niet meer voldoet aan de voorwaarden zowel bij wet als bij vergunning gesteld, of indien de dienstverlener één der bepalingen van deze wet overtreedt.

## C. Het register

De dienstverleners aan wie een vergunning is verleend, worden in een register ingeschreven, dat bij de Bank ter inzage ligt en waarvan jaarlijks een afschrift wordt gepubliceerd. Op deze manier kan het publiek te allen tijde nagaan of een dienstverlener al dan niet met een vergunning opereert.

**D. Het toezicht**

Het toezicht op financiële- en virtuele activa dienstverleners is opgedragen aan de Bank. Op de Bank berust daarbij de verantwoordelijkheid om het toezicht zo effectief mogelijk uit te voeren hetgeen moet resulteren in een groeiend vertrouwen van de samenleving in de stabiliteit van het financiële en virtuele activa systeem.
De moderne internationale ontwikkelingen op het gebied van het toezicht verschuiven het accent van het toezicht door de toezichthouder van een evaluatie achteraf naar een kwalitatieve revisie van de interne controles en procedures die een dienstverlener tegen bedrijfsrisico's moet beschermen. Het moderne toezicht legt de verantwoordelijkheid voor het risicomanagement expliciet bij het bestuur van de individuele dienstverlener en kent een grotere rol toe aan de marktwerking en transparantie.
Het uitgangspunt is thans veeleer dat op de betrokken dienstverlener de plicht rust om de toezichthouder en het publiek te overtuigen dat hij een adequaat risicomanagement voert.

Het onderhavige ontwerp voorziet in richtlijnen, waarin de prudentiële en integriteitsvoorzieningen worden vastgelegd. Richtlijnen geven onder andere normen weer, waarvan de verwezenlijking, naar het oordeel van de Bank, bij voortduring moet worden nageleefd ter bevordering van de ontwikkeling van een gezond financieel en virtuele activa systeem.
Bovengenoemde voorzieningen hebben gemeen dat er verplicht overleg vereist is met de betrokken representatieve organisatie, alvorens tot invoering wordt overgegaan. Eén en ander ter verkrijging van een zo doeltreffend mogelijke medewerking van de dienstverleners.

Het micro-prudentieel toezicht is erop gericht de liquiditeit en solvabiliteit van dienstverleners te bewaken, de belangen van de klanten te beschermen en het vertrouwen van het publiek in het financieel systeem te bewaren.
Het macro-prudentieel toezicht is gericht op het bevorderen van de stabiliteit van het financieel systeem als geheel, onder meer door

bijzonder toezicht te houden op systeeminstellingen. Dergelijke instellingen hebben een relatief groot marktaandeel en/of een grote verwevenheid met de rest van de financiële sector. Het omvallen van een dergelijke instelling kan bijgevolg het gehele financiële systeem disfunctioneel maken met alle gevolgen van dien voor de reële economie.

Het integriteitstoezicht is gericht op een adequate beheersing van integriteitsrisico's, waaronder risico's aangaande governance, financieel-economische criminaliteit, ML, TF, PF, corruptie en belangenverstrengeling, ter waarborging van de financiële stabiliteit en het vertrouwen in het financiële en virtuele activa systeem.
Derhalve zal de toezichthouder zich in toenemende mate richten op het beoordelen van de interne processen van integriteits- risicobeheer.
Zoals eerder aangegeven, kan een verder reikende verantwoordelijkheid voor de handelingen van de dienstverleners door de Bank niet worden aanvaard, noch kan hij aansprakelijk worden gehouden voor manipulaties of verlieslatende transacties van de individuele dienstverleners.

Deze wet maakt het mogelijk dat de Bank, na overleg met de representatieve organisatie, aan de dienstverleners richtlijnen kan geven onder andere met betrekking tot hun liquiditeit, solvabiliteit, bedrijfsvoering en technische voorwaarden. Voor wat betreft de richtlijnen die de Bank in het kader van het prudentieel toezicht kan uitvaardigen, is er thans voor gekozen deze niet limitatief in de onderhavige wet op te sommen. Dit om de Bank in staat te stellen slagvaardig op te treden gelet op de snelle veranderingen in de financiële technologie.

Deze wet bevat een aantal instrumenten voor de Bank ter uitoefening van effectief toezicht dat naar gelang van de ernst van de omstandigheden door de Bank kunnen worden ingezet:

1. **Administratieve boete**
   Indien dienstverleners niet voldoen aan het gestelde in wet- en regelgeving, is het in de onderhavige wet mogelijk gemaakt dat de Bank een nalatige dienstverlener een boete oplegt.

**2. Aanwijzing**

De Bank is bevoegd een dienstverlener die de prudentiële of integriteitsrichtlijnen niet naleeft of wiens liquiditeit of solvabiliteit te wensen overlaat of niet voldoet aan de gestelde eisen, voor te schrijven een bepaalde gedragslijn te volgen of de nodige maatregelen te treffen.

**3. Stille curatele**

Indien de gedragslijn of de maatregelen niet, onvoldoende of niet tijdig door de dienstverlener worden gevolgd of getroffen, kan de Bank gebruikmaken van deze bijzondere vorm van bewindvoering. De zogenaamde "stille curatele" brengt met zich mee dat de dienstverlener slechts handelingen kan verrichten na goedkeuring van de Bank.

Het is echter vooralsnog niet noodzakelijk of wenselijk dat dit bekend wordt gemaakt, aangezien de situatie alsnog kan worden hersteld.

## E. De rapportage

De dienstverleners zijn verplicht inlichtingen en gegevens omtrent hun bedrijf en bedrijfsvoering bij de Bank in te dienen. Deze inlichtingen en gegevens verschaffen de Bank, evenals de bij haar in te dienen jaarrekening, de basisinformatie die noodzakelijk is om haar toezichthoudende taak uit te oefenen. Voorts dienen dienstverleners alle, voor het toezicht benodigde, aanvullende informatie aan de Bank te verstrekken en is de Bank bevoegd ter plaatse onderzoek te verrichten.

Tevens zal de dienstverlener op aanwijzing van de Bank een deskundig persoon moeten aanstellen die aan de Bank gegevens over de interne organisatie en structuur van zijn instelling moet verschaffen. Als "deskundig persoon" kan worden aangemerkt een ter zake deskundige, accountant, een "interne controleur" of organisatieadviseur.

Verder zal de Bank bevoegd zijn bij een holding of bij gelieerde ondernemingen van de dienstverlener alle inlichtingen in te winnen ter uitoefening van het geconsolideerd toezicht.

De Bank mag alle informatie van een holding of van gelieerde ondernemingen van de dienstverlener verkrijgen ten behoeve van het geconsolideerde toezicht.

**F. Geheimhouding bij informatieverstrekking of -uitwisseling**

Deze wet is zo opgesteld dat de geheimhoudingsplicht absoluut is, behalve in een paar specifieke gevallen. Aldus zal een werknemer van de Bank of een door de Bank aangewezen persoon ter uitvoering van bepaalde taken nimmer gedwongen kunnen worden in een strafzaak als getuige of deskundige op te treden en een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen verkregen bij de vervulling van zijn taken bij of voor de Bank.
Evenmin zal voornoemde persoon in een burgerlijke zaak gedwongen kunnen worden als getuige of als partij in een comparitie van partijen dan wel als deskundige op te treden of een verklaring af te leggen ter zake gegevens of inlichtingen verkregen bij het verrichten van zijn werkzaamheden bij of voor de Bank.
De uitzonderingen die deze wet toelaat op de geheimhoudingsplicht zijn de navolgende:

1. De Bank is bevoegd, indien zij bij het verrichten van haar werkzaamheden strafbare feiten of vermoedelijke strafbare feiten signaleert of opmerkt, aangifte hiervan te doen. Zo zal de Bank, indien zij tijdens een onderzoek ter plaatse, ML, TF of PF-praktijken of aan ML, TF of aan PF gerelateerde praktijken, corruptie en belangenverstrengeling constateert, aangifte hiervan doen. In dat geval zal de Bank tevens bevoegd zijn gegevens of inlichtingen aan de justitiële autoriteiten te verschaffen en, indien noodzakelijk, als getuige optreden in de desbetreffende strafzaak. De Bank kan ook, indien daartoe opgeroepen, als getuige in een strafzaak optreden indien zij van oordeel is dat dit in het belang van een gezond financieel - en virtueel activa systeem is.
2. De Bank is bevoegd, in samengestelde vorm, gegevens en inlichtingen verkregen bij de vervulling van haar toezichthoudende taken te publiceren.

3. De Bank is in het belang van een doelmatig toezicht en de ontwikkeling van een gezond financieel systeem gehouden mededeling te doen van getotaliseerde zeer omvangrijke dienstverlening aan een bepaalde klant door meerdere dienstverleners.
4. De Bank is, mits voldaan wordt aan de in artikel 31 van deze wet genoemde voorwaarden, bevoegd om informatie uit hoofde van integriteitstoezicht omtrent een dienstverlener aan toezichthouders in Suriname en buitenlandse toezichthouder te verstrekken. De Bank verstrekt geen informatie, alvorens een informatie-uitwisselingsovereenkomst te sluiten met de ontvangende toezichthouder.

**G. Bewaarplicht**

Een dienstverlener wordt in de onderhavige wet verplicht gedurende ten minste tien jaren na beëindiging van de zakenrelatie of na het uitvoeren van betreffende transacties, alle nodige gegevens over zowel lokale als internationale transacties te bewaren, teneinde onverwijld gehoor te kunnen geven aan verzoeken om inlichtingen van bevoegde autoriteiten, inclusief documenten van de identiteitsgegevens die zijn verkregen via het Customer Due Diligence (CDD)-proces.
Ook dienen dienstverleners alle risico-identificaties en risicoanalyse rapporten te bewaren gedurende ten minste 10 (tien) jaren.

**Artikelsgewijze toelichting**

**Artikel 1.**
In dit artikel is, ter waarborging van een uniform gebruik, ervoor gekozen om enkele voor deze wet belangrijke begrippen te definiëren.
De definitie van dienstverlener is van belang voor de reikwijdte van de ondertoezichtstelling. Hiermee wordt beoogd alle instellingen onder toezicht te plaatsen, waarvan de financiële activiteiten van invloed kunnen zijn op de monetaire stabiliteit of de soliditeit van de financiële instellingen. De reikwijdte van de ondertoezichtstelling, daaronder

begrepen de vergunningsplicht, wordt dus primair bepaald door de twaalf genoemde vormen van virtuele activa dienstverlening.
De definitie van het begrip dienstverlener is ook van toepassing op alle virtuele activa dienstverleners die Surinaamse belangen dienen en die middels één of meer kantoren het bedrijf van virtuele activadiensten fysiek en/of digitaal uitoefenen, ongeacht waar zij geregistreerd of gevestigd zijn.
Met "land met een laag risico" zoals opgenomen in lid 1 onder i, wordt bedoeld een land dat niet voorkomt op de openbare lijst van FATF betreffende landen met zwakke AML/CTF wet- en regelgeving.
De Travel Rule betreft een internationale standaard die voorschrijft dat bij overdrachten van virtuele activa bepaalde identificerende gegevens van de verzender en ontvanger gelijktijdig met de transactie worden verzameld, bewaard en uitgewisseld tussen betrokken dienstverleners. Het doel hiervan is het vergroten van de transparantie en traceerbaarheid van transacties met virtuele activa teneinde money laundering, terrorismefinanciering, sanctieontwijking en andere vormen van financieel-economische criminaliteit te voorkomen en te bestrijden.
De verplichting is gebaseerd op de aanbevelingen van de Financial Action Task Force en geldt niet uitsluitend voor aanbieders van virtuele activa diensten, maar eveneens voor andere instellingen die namens cliënten transacties in virtuele activa faciliteren of verwerken.

**Artikel 2.**
De in dit artikel bedoelde aanmeldplicht impliceert niet dat de Bank een vergunning afgeeft, maar is slechts ter registratie van de virtuele activa dienstverleners die opereren in Suriname.

**Artikel 3.**
Krachtens lid 3 van dit artikel is het verboden het bedrijf van virtuele activa diensten in Suriname uit te oefenen zonder voorafgaande vergunning van de Bank. Het vergunningenstelsel zal worden gecategoriseerd naar aanleiding van de aard, omvang, complexiteit en het risicoprofiel van de dienstverlener. Op basis van de categorisatie zullen specifieke kapitaaleisen worden vastgesteld bij richtlijn.

Naarmate het systeem van virtuele activa zich verder ontwikkelt, kan de Bank vaststellen dat het nodig is om diensten te reguleren die momenteel niet in de wet worden genoemd. De Bank kan vereisen dat deze entiteiten een vergunning hebben om activiteiten met betrekking tot virtuele activa uit te voeren wanneer de Bank dat nodig acht.
Daarnaast beoogt het bepaalde in lid 12 buiten twijfel te stellen dat de Bank in het belang van de ontwikkeling en instandhouding van een gezond en integer financieel en virtuele activa systeem alsook ter bescherming van de belangen van de klanten van een dienstverlener ook na de vergunningverlening bevoegd is alsnog voorwaarden of beperkingen hieraan te verbinden. Deze voorwaarden en beperkingen zullen door de Bank met redenen worden omkleed. De ontwikkeling en instandhouding van een integer financieel en virtuele activa systeem is een zeer belangrijke doelstelling ter regulering van bedoelde sectoren. Daarom is het belangrijk om de Bank de nodige instrumenten te geven om relevante integriteitsbedreigingen aan te kunnen pakken, ook door middel van het stellen van voorwaarden of opnemen van beperkingen bij vergunningverlening. Dit voorziet op een breder spectrum van integriteitsrisico's, inclusief ML, TF, PF, belastingfraude, corruptie en belangenverstrengeling.
Het is niet toegestaan om in het kader van de verlening van virtuele activa diensten een relatie aan te gaan of te onderhouden met een shellbank/ shellcompany, een bank of een instelling die relaties onderhoudt met shellbanks/ shellcompanies.

**Artikel 4.**
Dit artikel regelt de minimumvereisten voor een vergunningsaanvraag, dit mede in het kader van een effectief toezicht.
Ten tijde van een vergunningsaanvraag dient de dienstverlener te beschikken over een gecertificeerde openingsbalans. Uit de openingsbalans dient onder andere te blijken dat volstorting van het aanvangskapitaal inderdaad heeft plaatsgevonden en hoe de beginpositie van de dienstverlener eruitziet. Dit laat onverlet de verplichting dat de dienstverlener, nadat de vergunning is verleend, jaarlijks een gecertificeerde jaarrekening aan de Bank te doen toekomen.
Met het indienen van een ondernemingsplan wordt beoogd de Bank in de gelegenheid te stellen om alvorens over te gaan tot het verlenen van een

vergunning, zich een oordeel te vormen over enkele essentiële aspecten van de betrokken rechtspersoon. Hiermede wordt enerzijds bedoeld de levensvatbaarheid in micro-economische zin van de rechtspersoon als dienstverlener. Anderzijds is het van belang dat de rechtspersoon beschikt over de structuur en de middelen om te kunnen voldoen aan de eisen die door het ingevolge deze wet uitgeoefend toezicht aan haar worden gesteld.
Hoewel het niet in het voornemen ligt een gedetailleerd model voor het ondernemingsplan, als bedoeld in lid 1 onder m, te ontwikkelen, is het noodzakelijk om belangrijke elementen aan te geven, die een ondernemingsplan in het kader van de vergunningsprocedure dient te bevatten.
Uitgaande van de betekenis van de term “ondernemingsplan” dient een dergelijk stuk allereerst uiteen te zetten welke activiteiten de onderneming voornemens is te verrichten.
Hierbij kan onder andere gedacht worden aan welke virtuele activa zullen worden aangeboden, op welke wijze de administratie zal worden gevoerd, welke technologie zal worden gebruikt en wat en hoe de personele bezetting zal zijn.
Een essentieel onderdeel van het ondernemingsplan is voorts een prognose voor de komende drie jaren van de baten en lasten van de exploitatie van de dienstverlener in het kader van de voorgenomen activiteiten. Er dient te worden aangetoond dat er wordt beschikt over het wettelijk vereiste minimumbedrag.
Benadrukt wordt dat niet beoogd wordt de Bank bij de beoordeling van het ondernemingsplan op de stoel van de dienstverlener plaats te laten nemen. Er zal worden getoetst in hoeverre de voornemens van de nieuwe dienstverlener realiseerbaar zijn. Niettegenstaande de volledige erkenning van de ondernemingsvrijheid, zou het uit het oogpunt van de door de onderhavige wet te beschermen belangen echter onwenselijk zijn indien een vergunning zou worden verstrekt op basis van kennelijk niet reële voornemens.

Voor wat betreft de aspecten van het integriteitstoezicht die toezien op het voorkomen en bestrijden van ML en TF, worden specifieke gegevens omtrent de opzet van het nodige beleid en procedures ter naleving van Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering en Wet Internationale Sancties gevraagd, mede gelet

op het vereiste tot het voeren van een prudent en integer beleid (artikel 13 lid 4).
Gelet op het absolute karakter van de regels inzake voorkoming en bestrijding van ML en TF, is het immers van belang dat de aanvrager kan aantonen dat het voorbereid is op een adequate naleving van deze specifieke normen reeds vanaf het moment dat een vergunning verleend zou kunnen worden en de activiteiten mogen worden aangevangen om risico van misbruik van de dienstverlener te (kunnen) beheersen.
Het risicogebaseerde uitgangspunt verlangt daarbij dat de aanvrager een risicoanalyse zogenoemde Systematic Integrity Risk Assessment, zoals vereist onder Wet ter voorkoming en bestrijding van Money Laundering en Terrorismefinanciering kan overleggen, waaruit blijkt dat het de benodigde opzet van een risicobeheersingskader ter voorkoming van ML en TF waarborgt, als uitgangspunt voor voorgenoemd beleid en procedures.
Een tweede integriteitsaspect betreft het overleggen van informatie betreffende de antecedenten van de dagelijkse bestuurders, leden van het toezichthoudend orgaan en de houders van een gekwalificeerde deelneming. Deze personen dienen immers door de Bank getoetst te worden ter naleving van artikel 10 van deze wet, op grond waarvan deze personen betrouwbaar en deskundig dienen te zijn. Dit is conform de internationale AML/CTF standaarden van de FATF.
Om de Bank in staat te stellen de nodige informatie betreffende de antecedenten van relevante personen (bestuurders, leden van het toezichthoudend orgaan en houders van een gekwalificeerde deelneming) te kunnen verifiëren of te kunnen verzamelen ten behoeve van de toetsing indien deze niet door de aanvrager zelf wordt overlegd, wordt aan de Bank de bevoegdheid gegeven om de opsporende en vervolgende autoriteiten te verzoeken eventueel aanwezige gegevens betreffende strafrechtelijke antecedenten van de te toetsen personen aan de Bank te verstrekken. Dit biedt ook de mogelijkheid om aan andere toezichthoudende instanties relevante informatie betreffende bedoelde personen te vragen om voldoende inzicht te kunnen krijgen in eventuele toezicht gerelateerde antecedenten.

**Artikel 5.**
De Bank zal, behalve de vereisten genoemd in artikel 4, ook rekening houden met andere aspecten bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag. Een belangrijk onderdeel hiervan is een risicobeoordeling verband houdende met de klanten en de instandhouding van een gezond en integer financieel en virtueel activa systeem.

**Artikel 6.**
Voor het uitgeven van nieuwe virtuele activa is er vooraf toestemming nodig van de Bank. De Bank zal bij de goedkeuring rekening houden met de in lid 5 genoemde vereisten. De aanvrager kan gebruikmaken van de diensten van meerdere virtuele handelsplatformen die over een vergunning tot uitgifte van nieuwe virtuele activa beschikken. Het is belangrijk dat bij de uitgifte, overdracht of omwisseling van virtuele activa alle informatie van elke transactie voor handen is en indien nodig voor de Bank/ FIU Suriname en rechtshandhavingsinstanties ter beschikking te stellen.
Overdrachten van virtuele activa moeten vergezeld gaan van specifieke informatie over de opdrachtgever en de begunstigde om ervoor te zorgen dat:
(i) dienstverleners ongebruikelijke transacties kunnen identificeren en
(ii) melden aan FIU Suriname die deze kunnen analyseren en waar nodig rapporteren
(iii) aan rechtshandhavingsinstanties die tegoeden van terroristen en andere criminelen kunnen opsporen, onderzoeken, traceren en vervolgen.

De Travel Rule is een cruciale verplichting onder FATF Aanbeveling 15. De Travel Rule is nauw verweven met de bredere verplichtingen inzake CDD. Dienstverleners dienen bij het verrichten van transacties niet alleen eigen klanten te identificeren en verifiëren, maar moeten ook zorgen dat deze CDD-informatie operationeel wordt doorgegeven binnen de transactieketen. De CDD-gegevens van de opdrachtgever “reizen mee” met de transactie en zijn beschikbaar voor de ontvangende dienstverlener, evenals voor elke tussenliggende partij. Deze aanpak waarborgt dat de integriteit van de

financiële keten wordt behouden, en dat ongebruikelijke transacties effectief kunnen worden gedetecteerd, ongeacht de gebruikte technologie of infrastructuur. Voor elke transactie ongeacht het bedrag of de locatie, zowel binnenlandse/lokale als grensoverschrijdende transacties dient informatie ongeacht de hoogte van de transactie, minimaal te bevatten: de volledige naam, het adres en de woonplaats, het rekeningnummer of een uniek referentienummer en overige officiële identiteitsgegevens van de opdrachtgever en de begunstigde.
Bij verhoogd risico is Enhanced Due Diligence van toepassing. De informatie behorende bij de transacties dient ter beschikking te zijn van de Bank.

Dienstverleners moeten gedetailleerde procedures opstellen om transacties zonder de vereiste informatie te identificeren en te beheren. Dit omvat het ontwikkelen van risicobeoordelingsprocedures om onvolledige of ontbrekende informatie te detecteren, evenals methoden voor het monitoren van transacties op basis van het risiconiveau voor ML en TF. Dienstverleners moeten ook bepalen welke risicofactoren extra aandacht vereisen.
Als een dienstverlener merkt dat een transactie onvolledige informatie bevat, kunnen zij ervoor kiezen de transactie te accepteren, te weigeren, terug te sturen of aan te houden. Als terugsturen niet mogelijk is (bijvoorbeeld wanneer virtuele activa al is ontvangen), moet het ontvangende bedrijf alternatieve maatregelen nemen, zoals het vasthouden van de virtuele activa op een veilige rekening totdat het probleem kan worden opgelost. In sommige gevallen kan het bedrijf besluiten de transactie uit te voeren, maar het moet de redenen hiervoor adequaat gedocumenteerd vastleggen.

Voor transacties tot USD 1.000,- (of equivalent in Euro of Surinaamse Dollar) dient de dienstverlener basisinformatie (naam, adres, woonplaats/plaats van vestiging) te verzamelen over de opdrachtgever en begunstigde. Voor transacties boven dit bedrag dient de virtuele activadienstverlener de identiteit van de opdrachtgever en begunstigde te verifiëren. Wanneer zij geen klant zijn van de dienstverlener, dient aanvullende informatie te worden verzameld uit andere bronnen om de identiteit te verifiëren.

**Artikel 7.**
In dit artikel zijn de gronden opgenomen op basis waarvan een vergunning door de Bank kan worden geweigerd.
Het bepaalde in lid 1 van dit artikel geeft aan dat de Bank dient te voorkomen dat vergunning wordt verleend aan dienstverleners, waarin personen die het beleid bepalen of mede bepalen en personen die een belangrijke mate van zeggenschap uitoefenen in de instelling, onbetrouwbaar zijn vanwege criminele, toezicht gerelateerde of andere antecedenten, of gelet op hun voornemens. De reputatie van de rechtspersonen en van het virtuele activa systeem dient beschermd te worden en voorkomen dient te worden dat dergelijke personen een ongewenste invloed op de instelling kunnen uitoefenen.
Onder 'zeggenschap' wordt naast de directe, middels aandelen verbonden stemrechten, tevens verstaan de indirecte, middels bijvoorbeeld stemovereenkomsten verbonden stemrechten. Naast deze specifieke gronden voor de weigering van de vergunning is in lid 1 onder h een bepaling opgenomen die de toezichthouder de bevoegdheid geeft om wanneer een ruimer algemeen belang kan worden geschaad, de vergunning te weigeren.
Onder het toetsingscriterium "ongewenste ontwikkeling van het virtuele activa systeem" kunnen onder meer vallen een te grote concentratie van economische macht bij één of enkele marktpartij(en), een verstrengeling tussen virtuele activa dienstverlening en ondernemen. Voorkomen dient te worden dat groepen ontstaan die qua structuur en activiteiten een te groot potentieel risico vormen voor de stabiliteit van het financieel systeem.

**Artikel 8.**
Een dienstverlener dient voortdurend de eisen van het vergunningsstelsel na te leven. De Bank kan in ernstige gevallen de vergunning onmiddellijk intrekken zonder gebruik te maken van de aanwijzingsprocedure ingevolge artikel 19.
Echter, wanneer de omstandigheden zodanig zijn dat onmiddellijke intrekking van de vergunning niet noodzakelijk is, zal de Bank doorgaans

ingevolge artikel 19 een aanwijzing geven om binnen een bepaalde termijn aan de eisen van deze wet te voldoen.
Indien niet binnen de door de Bank gestelde termijn aan de aanwijzing wordt voldaan, kan de Bank de vergunning alsnog intrekken. De besluiten van de Bank worden geformaliseerd in een bestuursbesluit, met name een beschikking.

**Artikel 9.**
Lid 1 van dit artikel behelst het zogenaamde vier ogen principe, dat ervan uitgaat dat het voor de continuïteit en een adequate bedrijfsvoering noodzakelijk is dat het dagelijks bestuur door ten minste twee bestuurders wordt gevoerd. Er dient erop te worden gewezen dat de wettelijke verantwoordelijkheid van de Bank voor het toezicht op het virtueel activa systeem mede inhoudt een impliciete verantwoordelijkheid voor de integriteit van de dienstverleners.
Voor het verkrijgen van een vergunning voor de uitoefening van het bedrijf van virtuele activa dienstverlening, gaat de Bank na of de dagelijkse leiding – bestaande uit ten minste twee bestuurders – van de aanvrager voldoet aan onder andere deskundigheid en integriteit.
Deskundigheid wordt getoetst op basis van opleiding en ervaring in verband met de uitoefening van het bedrijf van dienstverlener.
Voor de toetsing op integriteit beziet de Bank op grond van de voornemens en antecedenten van de betrokken personen als de belangen van de klanten of toekomstige klanten van de onder toezicht staande instellingen niet in ernstig gevaar zouden kunnen komen.
De bestuurders van virtuele activa dienstverlening dienen dus aan hoge eisen te voldoen. Indien zij naar het oordeel van de Bank niet deskundig of betrouwbaar zijn, zal de vergunning/goedkeuring niet worden verleend.
Ten aanzien van het bepaalde in lid 2 van dit artikel dient te worden opgemerkt dat het toezicht op het beheer van de dienstverlener, zijnde een rechtspersoon, dient te worden uitgeoefend door een toezichthoudend orgaan. De leden van het toezichthoudend orgaan mogen geen deel uitmaken van het bestuur van de rechtspersoon. Lid 2 is eveneens van toepassing op het toezichthoudend orgaan.

**Artikel 10.**
Dit artikel handelt over de toetsing van de integriteit van bestuurders, leden van het toezichthoudend orgaan en de houders van een gekwalificeerde deelneming van een dienstverlener. Bij toetsing van de integriteit zal onder andere rekening worden gehouden met diverse aspecten, namelijk smetteloze antecedenten ten aanzien van het strafrechtelijke – en financieel aspect, deskundigheid en bekwaamheid alsook ethische normen.
De financiële gezondheid van de dienstverlener wordt in belangrijke mate bepaald door de kwaliteiten van en de betrokkenheid van bestuurders en het toezichthoudend orgaan van de dienstverlener. Wanneer niet aan de basisvoorwaarden wordt voldaan, kan de financiële gezondheid van de dienstverlener ernstig risico lopen.

In lid 2 van dit artikel zijn de gronden voor ontheffing uit een bestuursfunctie vervat. De wet voorziet in dit lid dat deze sleutelpersonen onverwijld door de dienstverlener zullen worden ontheven, indien zij niet of niet langer voldoen aan de vereisten en verplichtingen die deze wet hen oplegt. De in lid 2 genoemde begrippen worden onderstaand toegelicht.

Handel met voorwetenschap: bekendheid met informatie die concreet is en die rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling:
- die niet openbaar is gemaakt;
- waarvan openbaarmaking significante invloed zou hebben op de prijs van de virtuele activa;

Marktmanipulatie:
- transacties of handelsorders die onjuiste of misleidende signalen geven of waarschijnlijk zullen geven met betrekking tot het aanbod van, de vraag naar de prijs van virtuele activa, of waarbij één of meer personen samenwerken om de prijs van virtuele activa op een abnormaal of een kunstmatig niveau te houden; transacties of handelsorders waarbij er gebruik wordt gemaakt van oneigenlijke constructies of enigerlei andere vorm van bedrog of misleiding;

- de verspreiding van informatie, via de media, met inbegrip van internet, of via andere kanalen, die onjuiste of misleidende signalen geeft of waarschijnlijk zal geven met betrekking tot virtuele activa, met inbegrip van de verspreiding van valse geruchten en valse of misleidende berichten, waarvan de persoon die de informatie verspreid heeft, wist of had moeten weten dat die informatie onjuist of misleidend was. De ingevolge lid 4 van dit artikel uitgevaardigde leidraad en richtlijnen zullen onder meer inhouden het stellen van regels betrekking hebbende op een deugdelijk ondernemingsbestuur.

Begrippen die hier ook in beschouwing worden genomen:
Een "insider" is:

- iedere leidinggevende, bestuurder, lid van het toezichthoudend orgaan, gekwalificeerde aandeelhouder van een dienstverlener, van enige directe of indirecte dochteronderneming van een dienstverlener, van een intermediaire of moeder- of groepsmaatschappij van een dienstverlener, een dochteronderneming van dergelijke moedermaatschappijen;
- een direct verwant van een persoon bedoeld uit bovenstaand punt;
- iedere persoon die, al dan niet in loondienst deelneemt of bevoegd of daadwerkelijk direct of indirect deel te nemen aan belangrijke besluitvorming of verbonden als adviseur/consultant van een dienstverlener, zijn dochterondernemingen, filialen of zijn moedermaatschappij;
- een vennootschap waarin een insider van een dienstverlener direct of indirect, hetzij alleen hetzij samen met één of meer andere insiders, 20 (twintig) procent of meer van de aandelen van de vennootschap bezit of zeggenschap uitoefent over het bestuur van de vennootschap; of een vennootschap waarin de dienstverlener meer dan 20 (twintig) procent van de uitstaande aandelen bezit van deze vennootschap of, naar het oordeel van de Bank, waarschijnlijk invloed zal uitoefenen op het bestuur van de vennootschap.

Een "verbonden onderneming/verbonden partij" is:
een rechtspersoon, waarin een andere rechtspersoon, zelfstandig of samen met één of meer personen, direct of indirect een deelneming van 20 (twintig) procent of meer van het geplaatst aandelenkapitaal bezit of daarvoor het stemrecht kan uitoefenen, maar die geen dochteronderneming is van de andere rechtspersoon. Dochterondernemingen van een moedermaatschappij of een rechtspersoon zijn aan die rechtspersoon verbonden ondernemingen via een gezamenlijke zeggenschapsstructuur.

**Artikel 11.**
De Bank eist voor verschillende soorten dienstverleners een bepaald minimumbedrag aan eigen vermogen alvorens zij een vergunning verkrijgen. De hoogte en reikwijdte van het minimumbedrag aan eigen vermogen en de vereiste kapitaalbuffer zullen door de Bank nader bij richtlijnen worden bepaald.

**Artikel 12.**
De Bank is verantwoordelijk voor het inrichten en bijhouden van een register, waarin alle dienstverleners die een vergunning van de Bank hebben verkregen, worden ingeschreven. Het register zal voor eenieder ter inzage liggen bij de Bank. Door de Bank worden in de maand januari van ieder jaar naar de status per 31 december van het voorafgaande jaar de namen van alle in het register opgenomen dienstverleners gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname, in ten minste twee lokale dagbladen en op de website van de Bank geplaatst. Op deze manier kan het publiek te allen tijde nagaan of een dienstverlener al dan niet met een vergunning opereert, dan wel in liquidatie is.

**Artikel 13.**
Conform dit artikel is de Bank belast met het toezicht op dienstverleners en de naleving van deze wet en de daarbij behorende regelgeving.
Het doel van dit toezicht is tweeledig:
- ten eerste, het waarborgen dat dienstverleners hun bedrijfsvoering op een prudente en integere wijze uitoefenen, inclusief adequaat risicomanagement en integriteitsbeheer;

- ten tweede, het verzamelen van relevante informatie van personen, bedrijven of instellingen waarvan vermoed wordt dat zij virtuele activa diensten aanbieden, om te beoordelen of zij voldoen aan de wettelijke vereisten.

De Bank heeft ingevolge lid 1 de bevoegdheid om toezicht te houden op dienstverleners en ervoor te zorgen dat zij de wet naleven. Ingevolge lid 3 neemt de Bank besluiten in het kader van haar toezichthoudende taken en deze moeten gemotiveerd zijn.
Conform lid 4 dienen dienstverleners hun bedrijfsvoering op een prudente en integere manier uit te oefenen, inclusief risicomanagement en integriteitsbeheer.
De leden 5 tot en met 7 geven de Bank de bevoegdheid om informatie in te winnen bij vermoedelijke dienstverleners, inclusief het recht om via gerechtelijke procedures informatie op te vragen en inspecties uit te voeren.
Ingevolge de leden 8 en 9 kan de Bank bij constatering dat een entiteit zonder vergunning virtuele activadiensten aanbiedt, afdwingen dat deze activiteiten onmiddellijk gestaakt worden, met mogelijke ontbindingsprocedures voor vennootschappen opgericht naar Surinaams recht.
Conform de leden 2 en 10 dient de Bank ervoor te zorgen dat virtuele activa diensten worden aangeboden in overeenstemming met het algemeen belang, terwijl het verstrekken van valse of misleidende informatie aan de Bank strafbaar is gesteld.

**Artikel 14.**
Dit artikel geeft de Bank de bevoegdheid om voorschriften op te leggen aan dienstverleners ter bevordering van de financiële stabiliteit van Suriname, in lijn met het monetair beleid en de specifieke behoeften van de sector.
Ingevolge de leden 1 en 2 kan de Bank voorschriften uitvaardigen voor de bedrijfsvoering van dienstverleners, met inachtneming van een vooraf bepaalde termijn.
Conform lid 5 kan de Bank, onder bijzondere omstandigheden, ontheffingen verlenen van voorgeschreven regels of aanvullende buffers eisen, afhankelijk van het risicoprofiel van de betreffende activa dienstverlener.
Bij niet-naleving van voorschriften kan de Bank, volgens lid 7 administratieve boetes opleggen, in lijn met vastgestelde regels.

**Artikel 15.**
Dit artikel stelt dat de Bank richtlijnen kan geven aan dienstverleners met betrekking tot hun bedrijfsvoering, gericht op prudentieel toezicht en naleving van specifieke regelgeving. Conform lid 1 kan de Bank richtlijnen geven voor onder andere kapitaalvereisten, liquiditeitsverhoudingen en het beheersen van risicovolle activiteiten en conform de leden 2 en 3 worden de richtlijnen na overleg met de betrokken partijen vastgesteld en kunnen per categorie van activa dienstverleners verschillen.
Ingevolge de leden 4 tot en met 6 worden specifieke richtlijnen gegeven voor de administratieve en bestuurlijke organisatie, inclusief maatregelen tegen ML, TF, PF en naleving van internationale sancties.

**Artikel 16.**
Dit artikel geeft de Bank de bevoegdheid om inspecties uit te voeren bij dienstverleners en gerelateerde entiteiten, inclusief dochtermaatschappijen en gelieerde ondernemingen. De Bank heeft het recht om toegang te eisen tot alle relevante documentatie en informatie die nodig is voor haar toezicht activiteiten.
Deze inspecties zijn bedoeld om de financiële conditie, bedrijfsvoering en integriteitsbeheersing te toetsen, waarbij de Bank ook de bevoegdheid heeft om corrigerende maatregelen voor te schrijven.

**Artikel 17.**
Dit artikel regelt de samenwerking tussen de Bank en buitenlandse toezichthouders, waarbij informatie-uitwisseling en onderzoeksbevoegdheden worden geregeld. De Bank kan voorwaarden stellen aan het toezicht dat door buitenlandse toezichthouders wordt uitgevoerd op dienstverleners die onder geconsolideerd toezicht staan van die toezichthouders.

**Artikel 18.**
Dit artikel verschaft de Bank de bevoegdheid om bijzondere onderzoeken uit te voeren naar dienstverleners of gerelateerde entiteiten, onder meer wanneer er vermoedens zijn van ongezonde bedrijfsuitoefening, schendingen van wettelijke voorschriften, of financiële onzekerheid. De Bank kan in dat geval speciale inspecties uitvoeren en de kosten daarvan aan de dienstverlener doorberekenen.

**Artikel 19.**
Dit artikel regelt dat de Bank aanwijzingen kan geven aan dienstverleners, indien zij de gegeven voorschriften of richtlijnen niet naleven of indien hun handelingen de financiële stabiliteit, integriteit of solvabiliteit in gevaar brengen.
Ingevolge de leden 1 tot en met 3 kan de Bank per aangetekende brief aanwijzingen geven om maatregelen te treffen ter bescherming van liquiditeit, solvabiliteit en integriteit van de dienstverlener en conform de leden 4 en 5 kan de Bank, bij onvoldoende reactie op de aanwijzingen, bestuursorganen van de dienstverlener beperken in hun bevoegdheden en extern toezicht opleggen. Ingevolge lid 5 komen de kosten voor toezicht voor rekening van de dienstverlener.

**Artikel 20.**
Dit artikel bepaalt dat dienstverleners voor bepaalde handelingen voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank nodig hebben om financiële stabiliteit en integriteit te waarborgen. Lid 1 geeft aan dat handelingen zoals kapitaalvermindering, overnames, statutenwijzigingen en nieuwe virtuele activa diensten voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank vereisen.
Ingevolge lid 3 dienen personen die invloed uitoefenen op het risicoprofiel van de dienstverlener getoetst en goedgekeurd te worden door de Bank.
Conform de leden 4 tot en met 7 kan niet-naleving van deze voorwaarden leiden tot herstelmaatregelen, intrekking van goedkeuringen of boetes.

**Artikel 21.**
Dit artikel reguleert de voorwaarden voor het houden van gekwalificeerde deelnemingen in dienstverleners en vereist voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank om invloed uit te oefenen.
De leden 1 en 2 geven aan dat voor het houden of vergroten van gekwalificeerde deelnemingen voorafgaande schriftelijke toestemming van de Bank vereist is.

De leden 3 tot en met 5 geven de meldingsplicht en terugbrengverplichting bij niet-naleving van de regels omtrent gekwalificeerde deelnemingen weer.
De leden 7 en 10 bepalen dat de Bank onder specifieke omstandigheden afwijkingen kan toestaan of termijnen stelt voor naleving.
Ingevolge leden 8 en 9 zijn er consequenties bij niet-naleving onder meer nietigverklaring van besluiten en intrekking van vergunningen.

**Artikel 22.**
Dit artikel beschrijft de procedure voor het wijzigen of intrekken van eerder verleende toestemmingen door de Bank, gebaseerd op veranderingen in omstandigheden of gegevens. Conform lid 1 zijn er procedurele aspecten voor het verzoeken om toestemming en wijziging of intrekking daarvan en conform lid 2 zijn er gronden voor wijziging of intrekking van toestemming, inclusief onjuiste of onvolledige informatie.

**Artikel 23.**
Met het opnemen van lid 1 van dit artikel beoogt de wetgever transparantie te bewerkstelligen in de eigendomsstructuur van dienstverleners in Suriname.
Internationaal is het, mede in het kader van corporate governance en de voorkoming en bestrijding van ML, TF en PF, een regel dat de identiteit van de aandeelhouders van dienstverleners openbaar moet worden gemaakt.
Iedere dienstverlener is verplicht een aandeelhoudersregister bij te houden. Het register moet ten minste de naam, het adres, de nationaliteit van de aandeelhouders en het percentage van de aandelen dat ze bezitten bevatten. Als het een rechtspersoon is, ook de plaats van vestiging en het bewijs van registratie.

**Artikel 24.**
Dit artikel voorziet in de verplichting voor dienstverleners om de Bank te voorzien van relevante informatie om het toezicht, zoals bepaald in artikel 13 van deze wet, mogelijk te maken. Deze informatie omvat niet alleen reguliere rapportage, maar ook inlichtingen die van belang zijn voor de integriteit en het prudentieel toezicht.

De verplichting strekt zich uit tot voormalige medewerkers en houders van gekwalificeerde deelnemingen, zelfs na beëindiging van hun band met de dienstverlener, gedurende een periode van tien jaar. De Bank is gemachtigd deze informatie op te vragen en verwacht dat deze tijdig, volledig en accuraat wordt verstrekt, zoals vastgelegd in de wet.

**Artikel 25.**
Dit artikel legt de verplichting op aan dienstverleners om hun boekhouding in Suriname te voeren, inclusief het bijhouden van alle relevante boeken, documenten, informatiedragers en systemen. Zelfs in het geval van een buitenlandse dienstverlener die een blijvende vertegenwoordiging heeft in Suriname, moet een aparte boekhouding worden bijgehouden en beschikbaar zijn voor toezicht door de Bank.

**Artikel 26.**
Iedere aanbieder van virtuele activa diensten is verplicht binnen een door de Bank te stellen termijn rapportages omtrent zijn bedrijf in te dienen. De Bank werkt dit uit in voorschriften en andere regels. De Bank acht het om maatschappelijke en bedrijfseconomische redenen noodzakelijk dat de opgaven zo spoedig mogelijk na afloop van de dag, de week, de maand, het kwartaal of het jaar beschikbaar zijn.
De Bank is zich ervan bewust dat de overzichten van eind december nog niet noodzakelijkerwijs alle correcties bevatten die in de te publiceren jaarrekening zullen worden opgenomen, aangezien informatie soms pas na die datum beschikbaar is. Bovendien vereisen de regels voor het accountantsberoep dat gebeurtenissen na de balansdatum in de jaarrekening worden opgenomen, die mogelijk nog niet zijn opgenomen in de rapportagestaten die per december worden ingediend. De Bank vindt het belangrijk om ook over deze gegevens te beschikken voor opname in de jaarrekeningen.
Hiertoe stelt de dienstverlener aangepaste overzichten op die door de externe accountant op juistheid moeten worden gecontroleerd. Deze overzichten kunnen op een latere door de Bank te bepalen datum worden ingediend.
Lid 4 van dit artikel geeft aan dat een dienstverlener verplicht is om ten minste 1 (één) keer per jaar zijn rapportageoverzichten te voorzien van een getrouwheidsverklaring van een externe accountant. De toezichthouder acht

het noodzakelijk dat er een onafhankelijke controle plaatsvindt van de maandelijkse rapportage en dat deze controleverplichting wettelijk wordt vastgelegd.

**Artikel 27.**
Dit artikel stelt de verplichting vast voor dienstverleners om jaarlijks een door een externe accountant gecertificeerde jaarrekening in te dienen bij de Bank. De jaarrekening dient vergezeld te gaan van een goedkeurende verklaring van de externe accountant. Indien geen goedkeurende verklaring kan worden afgegeven, moet de Bank onmiddellijk op de hoogte worden gesteld en dient de dienstverlener corrigerende maatregelen te treffen. De Bank heeft de bevoegdheid om de externe accountant te machtigen om informatie te verstrekken over de uitgevoerde controle en eventuele bevindingen.

**Artikel 28.**
Dit artikel regelt de aanstelling van een externe accountant door dienstverleners, waarbij de goedkeuring van de Bank vereist is.
Het artikel biedt de Bank ook de bevoegdheid om de overeenkomst met de externe accountant te doen beëindigen indien deze niet langer geschikt wordt geacht.
Bij haar beslissing houdt de Bank rekening met de Wet Suriname Chartered Accountants Institute (S.B. 2018 no. 92).

**Artikel 29.**
Dit artikel introduceert de meldingsplicht voor bestuurders, leden van het toezichthoudend orgaan, externe adviseurs en externe accountants die verantwoordelijk zijn voor de controle van de jaarrekening van dienstverleners. Zij zijn verplicht om onmiddellijk melding te maken aan de Bank, indien zij constateren dat de dienstverlener niet in staat is om zijn verplichtingen na te komen of betrokken is bij praktijken die de solvabiliteit of liquiditeit kunnen bedreigen, of zelfs illegale activiteiten. Deze melding moet binnen twee werkdagen na constatering schriftelijk worden bevestigd aan de Bank, inclusief een beschrijving van de oorzaken en omstandigheden.

De Bank zal elke melding zorgvuldig onderzoeken en passende maatregelen nemen, indien nodig, in overeenstemming met de wet en afhankelijk van de ernst en impact van de gemelde situatie. Als een dergelijke situatie niet of te laat wordt gemeld, heeft de Bank de bevoegdheid om goedkeuringen in te trekken van de betrokken functionarissen die door de Bank zijn getoetst en goedgekeurd.
Daarnaast zijn deze functionarissen en organen aansprakelijk voor schade die voortvloeit uit het niet of te laat melden, tenzij kwader trouw is vastgesteld door de rechter.
Een dienstverlener die merkt dat een tegenpartij de verplichtingen niet nakomt, moet die melden bij FIU Suriname, indien er vermoeden is van een ongebruikelijke transactie. Dit is onderdeel van de bredere verplichting voor dienstverleners om transparantie te waarborgen en ervoor te zorgen dat het virtuele activa systeem niet wordt misbruikt voor ML en TF.

**Artikel 30.**
Dit artikel regelt de verplichting voor het bestuur, het toezichthoudend orgaan, externe adviseurs en externe accountants om alle informatie te verstrekken die de Bank noodzakelijk acht voor haar toezichtstaken volgens de wet. De verstrekte informatie dient accuraat en volledig te zijn.
Indien een van deze personen of instanties weigert samen te werken, nalatig is in het verstrekken van vereiste informatie, of foutieve informatie verstrekt, kan de Bank administratieve boetes opleggen conform artikel 37 van de wet.
Bovendien zal de Bank melding maken bij het Suriname Charted Accountants Institute, indien een externe accountant of accountantskantoor weigert de benodigde informatie te verstrekken of incorrecte informatie verstrekt. Deze maatregelen zijn bedoeld om de integriteit en transparantie binnen de dienstverlenerssector te waarborgen en een effectief toezicht te kunnen uitvoeren.

**Artikel 31.**

Lid 1 bepaalt dat, behoudens het bepaalde in de leden 6 tot en met 8, gegevens en inlichtingen, die ingevolge het bij of krachtens deze wet bepaalde, omtrent afzonderlijke dienstverleners zijn verstrekt of zijn verkregen, geheim zijn.

Ingevolge lid 2 is aan een ieder die uit hoofde van de toepassing van deze wet of van krachtens deze wet genomen besluiten enige taak vervult of heeft vervuld, verboden van gegevens of inlichtingen, ingevolge deze wet verstrekt of van een instantie als bedoeld in de leden 6 tot en met 8 van dit artikel ontvangen, of van gegevens of inlichtingen, bij het onderzoek van boeken, bescheiden of andere informatiedragers verkregen, verder of anders gebruik te maken of daaraan verder of anders bekendheid te geven dan voor de uitoefening van zijn taak of door deze wet wordt geëist.

Volgens lid 3 laat het bepaalde in lid 2 onverlet de verplichting om overeenkomstig het Wetboek van Strafvordering als getuige of deskundige in strafzaken een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van zijn ingevolge deze wet opgedragen taak.

Lid 4 geeft aan dat het bepaalde in lid 2 evenzo onverlet de verplichting laat om overeenkomstig het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering een verklaring af te leggen omtrent gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van zijn ingevolge deze wet opgedragen taak, zulks met dien verstande dat zodanige verplichting slechts geldt, voor zover het betreft een die op grond van een rechterlijke uitspraak is ontbonden.

Conform lid 5 kunnen partijen die overeenkomstig het gestelde in de leden 3 en 4 een dergelijke verklaring willen afleggen, dit uitsluitend via de rechterlijke macht een verzoek doen aan de Bank. De Bank zal bij interne procedure bepalen wie haar in dergelijke gevallen zal vertegenwoordigen.

In afwijking van de leden 1 en 2 is de Bank bevoegd met gebruikmaking van gegevens of inlichtingen, verkregen bij de vervulling van haar ingevolge deze wet opgedragen taak, mededeling te doen mits deze niet kunnen worden herleid tot afzonderlijke gegevens. De dienstverleners zijn verplicht een zodanige mededeling geheim te houden.

**Artikel 32.**
Een dienstverlener is verplicht binnen twee werkdagen een besluit tot algehele of gedeeltelijke liquidatie dan wel tot ontbinding of verkoop, direct of indirect, van zijn bedrijf in Suriname, schriftelijk aan de Bank mede te delen.
Er zal een door de Bank vast te stellen periode in acht worden genomen alvorens uitvoering aan een besluit tot algehele of gedeeltelijke liquidatie dan wel tot ontbinding of verkoop, direct of indirect van het bedrijf in Suriname, kan worden gegeven. Een zodanig besluit dient onder toezicht en volgens aanwijzingen van de Bank te geschieden.

**Artikel 33**.
De Bank brengt jaarlijks aan de Minister schriftelijk verslag uit over haar werkzaamheden overeenkomstig de voorschriften van deze wet en over haar bevindingen in het afgelopen boekjaar.
Lid 2 van dit artikel legt een verplichting op de Bank om de toezichtinformatie over individuele dienstverlener adequaat te beschermen en te waarborgen.

**Artikel 34.**
In dit artikel is de uitsluiting van aansprakelijkheid geregeld voor bepaalde groepen van personen. Lid 2 vormt een procedurele aanvulling op de aansprakelijkheidsbescherming zoals opgenomen in artikel 30 van de Centrale Bankwet 2022 (S.B. 2023 no. 65).

**Artikel 35.**
In dit artikel is een bewaarplicht opgenomen voor de dienstverlener.

**Artikel 36.**
De kosten van het toezicht bestaan uit kosten voor doorlopend toezicht en voor eenmalige acties. De vergoeding wordt onder meer bepaald op basis van de omvang, het balanstotaal, het bruto-omzet, het risicodragend vermogen van de dienstverlener en de intensiteit van de toezichtactiviteiten. De categorisering van dienstverleners zal worden gespecificeerd in de richtlijnen.
Om te voorkomen dat een dienstverlener de toezichtvergoeding niet betaalt, kan de Bank de verschuldigde vergoeding bij dwangbevel innen. Op deze

manier heeft de Bank als toezichthouder controle over de betalingen van de dienstverleners.
Lid 4 van dit artikel geeft de Bank een executoriale titel en kan dus beslag leggen en executiemaatregelen nemen.

**Artikel 37.**
Voor een adequaat en effectief toezicht is onder meer vereist dat de Bank tijdig en zo volledig mogelijk wordt geïnformeerd door dienstverleners. Dit artikel bevat bepalingen om de tijdige of onmiddellijke nakoming van de bepalingen bij of krachtens deze wet gesteld enigszins te garanderen.
Het instrument van administratieve boete oftewel een bestuurlijke boete, waarvan zowel een preventieve- als repressieve werking zal uitgaan, stelt de Bank als toezichthouder en tevens bestuursorgaan in staat de in overtreding zijnde dienstverlener effectief en doeltreffend aan te pakken.
Het opleggen van een administratieve boete oftewel een bestuurlijke boete is met voldoende waarborgen omgeven. Hierbij wordt er rekening gehouden met de zwaarte van de overtreding en met andere factoren die de omstandigheden van het geval betreffen, bijvoorbeeld de ernst en de duur van de overtreding, de verwijtbaarheid en de draagkracht van de overtreder. De hoogte van de diverse boetes wordt vastgesteld bij beschikking. Als uitgangspunt zal dienen de boetemaxima zoals opgenomen in het Wetboek van Strafrecht en de Wet ter voorkoming en bestrijding van Money laundering en Terrorismefinanciering. Tevens wordt voorzien in hersteltermijnen, waarschuwing vooraf dat bij in gebreke blijven een boete kan worden opgelegd en uiteraard een beroepsmogelijkheid.

**Artikelen 38 en 39.**
In deze artikelen worden de bestuursrechtelijke rechtsmiddelen geregeld, met name de procedures voor bezwaar en beroep in respectievelijk artikel 38 en artikel 39.
Het is belangrijk dat een dienstverlener of persoon bezwaar kan instellen tegen een beslissing van de Bank wanneer er afwijzend is beslist op een vergunningsaanvraag als bedoeld in artikel 3.
Daarnaast kan een ieder die rechtsreeks in zijn belang is getroffen door een krachtens deze wet genomen besluit, beroep instellen tegen de beslissingen van de Bank, waarbij een onafhankelijke en een neutrale toetsing van de beslissingen van de Bank zijn gewaarborgd. Dit verzoek wordt gedaan aan

de kantonrechter, waardoor de bepalingen van het wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van overeenkomstige toepassing zijn. In voormeld wetboek worden de regels van rechtsprocessen bij de kantonrechter vastgelegd.

**Artikel 42.**
Als sanctie voor het begaan van een misdrijf of een overtreding uit hoofde van deze wet, kan er rechtsvervolging plaatsvinden via het Openbaar Ministerie op klacht van de Bank. Indien het gaat om het tekortschieten van de Bank met betrekking tot het niet adequaat beschermen en waarborgen van de toezichtinformatie over individuele dienstverleners, kan rechtsvervolging plaatsvinden op klacht van de dienstverlener wiens belang is geschaad.
Voor wat betreft de strafbaarstelling van een rechtspersoon is artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht (S.B. 2015 no. 44). Deze uitbreiding houdt in dat, indien een misdrijf of een overtreding is begaan door een rechtspersoon, de strafvervolging wordt ingesteld en de straffen worden uitgesproken, hetzij tegen de rechtspersoon, hetzij tegen degene die tot het feit opdracht gegeven hebben of die feitelijke leiding hebben gehad bij het verboden handelen of nalaten, hetzij tegen beiden tezamen.
Op voormelde sancties zijn de wetboeken van Strafrecht en van Strafvordering van toepassing.

**Artikel 43**
Er wordt waarde gehecht aan een zorgvuldige implementatie van de nieuwe wet- en regelgeving. Derhalve wordt er een overgangstermijn van twaalf maanden bepaald, zodat belanghebbenden voldoende gelegenheid hebben om zich aan de nieuwe wettelijke vereisten aan te passen en de nodige maatregelen te treffen. Voorts zal de wet zes maanden na afkondiging in werking treden.

Paramaribo, 17 september 2026

**JENNIFER SIMONS**